

Naročnina mesečno 15 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 15 Lire; Estero, mese 20 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

SCLOVENE

Il Bollettino No 660

Navi da guerra colpite nel Mediterraneo

Il nemico ha perduto 40 automezzi e due batterie

Il Quartiere Generale delle Forze armate comunica:

Il nemico che si era infiltrato con forze non rilevanti a Oriente di Martuba ha perduto una quarantina di automezzi e due batterie.

Le nostre formazioni aeree infaticabilmente bombardano e mitragliano gli elementi nemici che ripiegano.

Due aerei sono stati abbattuti dalla nostra caccia, quattro da quella germanica, un altro apparecchio inglese, costretto ad atterrare, è stato catturato.

Nel Mediterraneo orientale, nonostante le condizioni atmosferiche decisamente sfavorevoli, un nostro sottomarino ha avvistato fin dal tardo pomeriggio del giorno 21 e l'esplorazione aerea ha seguito per la intera giornata del 22 un importante convoglio fortemente scortato, diretto a Malta.

Squadriglie di aerosiluranti partivano a massa dalle diverse basi in successive ondate contro le forze navali nemiche.

I nostri aviatori, superando con magnifico slancio gli intensi sbarramenti di fuoco e le cortine fumogene delle unità di scorta, i portavano all'attacco alle più brevi distanze di lancio e colpivano ripetutamente navi da guerra e da trasporto.

Una nostra forza navale nel pomeriggio di ieri riusciva a raggiungere nel Golfo della Sirte la formazione inglese che cercava di sottrarsi al combattimento coprendosi con nebbia, e le infliggeva nuovi danni che saranno precisi.

Importanti aliquote dell'aviazione tedesca hanno violentemente attaccato gli aeroporti di Ca' Venezia e di Lucca, sconvolgendone gli apparecchiamenti e le attrezzature: due velivoli sono stati distrutti in duelli aerei e sette al suolo.

23. marec 1919

Pred 23 leti dne 23. marca 1919 je Mussolini na trgu San Sepolero v Milanu zbral okoli sebe vse tiste, ki so nosili v sebi upanje in vero v preporod Italije, in v tistem trenutku se je sprožil nezgodni in veselostni izredni boj proti komunističnemu in boljševizmu. To je bil dan, ko se je začela velika, nova doba v zgodovini Italije in italijanskega naroda, kajti ta dan se je začela odločna in zmagovita borba za nov obraz prerajene Italije; ta dan pa ni samo rojstni dan italijanske borbe proti pogubnemu boljševizmu, ampak je tudi veliki dan, ko se je začela osvobodilna plamenica velikega evropskega in svetovnega boja tistih narodov, ki hočejo svojo rast in svoje zdravje braniti proti pogubnim nazorom in vplivom komunizma.

Ko se je ta dan Mussolini s svojimi sansepoleristi zbral na trgu v Milanu, je bil on prvi politik sveta, ki je doumel in spoznal, kakšna nevarnost grozi svetu s strani komunizma. Kar je Mussolini začel s svojimi tovariši pred 23 leti, to je nato izprevidel ves svet, v zadnjih mesecih pa se je v znaku Ducejevih načel drgnil skoraj ves svet proti komunizmu, ker je videl, da je boljševizem največji sovražnik Evrope.

Ko je pred 23 leti Mussolini s svojimi sansepoleristi razvil mlade vrste fašizma za pohod proti boljševizmu, je Evropi in vsemu kulturnemu svetu Mussolini in z njim vsa Italija izkazala ogromno zaslug. Pod Mussolinijevim vodstvom se je tedaj začela velika doba evropske in svetovne obnove, začela se je velika in nepretrgana vrsta zmag, ki vodijo v sedanjem boju človeštvo do njegove največje in najpomembnejše zmage, to je do totalne zmage nad boljševizmom.

Mussolinijeva dela je največji porok za končni in svetli uspeh tistega dela, ki so ga sansepoleristi začeli dne 23. marca.

V zarji tega dne se Italija dviga v blesku istega ideala, kakor se je proti njemu usmerila pred 23 leti, ko se sinovi Italije s svojimi zavezniki bojujejo za zmago načel kulture in civilizacije proti komunizmu in boljševizmu.

Von Papen obisk v Bolgariji

Sofija, 23. marca. AS. Nemški poslanik v Turčiji v. Papen je na poti v Berlin včeraj dopotoval v Sofijo. Na postaji sta ga sprejela načelnik pisarne v bolgarskem zunanjem ministertvu ter bolgarski poslanik iz Ankare, ki je zdaj tudi v Sofiji. Papen je včeraj ostal v bolgarski prestolnici ter obiskal predsednika bolgarske vlade Filova in zunanjega ministra Popova. Nemški poslanik je danes odstopal v Berlin.

Več angleških vojnih ladij potopljenih v Sredozemlju

Covražnik je vzhodno od Martube izgubil 40 oklepnih vozil in dve bateriji

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Sovražnik, ki se je z znatnimi silami prefolkel vzhodno od Martube, je izgubil kakih 40 oklepnih vozil in dve bateriji.

Naše letalske skupine so neutrudljivo bombardirale in s strojnimi obsestreljevala umikajočega se sovražnika.

Naša lovka letala so sestrelila dve letali, nemška pa štiri; neko nadaljnje angleško letalo je moralo pristati in je bilo zajeto.

V vzhodnem Sredozemlju je kljub odločno neugodnim vremenskim razmeram neka naša podmornica pozno popoldne 21. marca zasledila, neko izvidniško letalo pa celi dan 22. marca zasledovalo važen in

dobro zavarovan konvoj, usmerjen proti Malti.

Iz različnih oporišč so odšle skupine torpednih letal ter so v zaporednih valovih napadle sovražne pomorske sile.

Naši letalci so z velikim zanosom premagali gosti ognjeni obroč, ki so ga bruhale sovražne ladje, prišli v napad prav blizu na srejsko razdaljo ter ponovno zadeli vojne in prevozne ladje.

Včeraj popoldne se je neki naši pomorski enoti posrečilo v Sirtskem zalivu dohiteti angleško ladjo, ki se je morala polegniti iz boja in se je zavila v gost oblak dima ter ji prizadela novo škodo, ki je bila ugotovljena.

Pomembni oddelki nemškega letalstva so silovito napadli letališča Ca' Venezia in Lucca, kjer so bile zadete letalske naprave in oprema: 2 letali sta bili sestreljeni v zračnem boju, 7 na tleh.

Rim, 23. marca. AS. Včeraj so italijanske letalske sile, ki delujejo v Sredozemlju, napadle sovražni konvoj, ki se je skušal približati Malti. Skupine torpednih letal so v zaporednih valovih napadle sovražne ladje in jim zadale velike izgube. Ena križarka in nek 10.000 tonški parnik sta bila potopljena. Dve drugi vojni ladji in več trgovskih ladij je bilo zadetih in hudo poškodovanih. Po napadu se je moral sovražni konvoj razpršiti in del ladij se je moral obrniti nazaj.

Rim, 23. marca. AS. Angleška admiraliteta sporoča, da se podmornica »P 38« ni vrnila in jo je smatrati za izgubljeno.

Proslava 23. obletnice ustanovitve borbenih fašijev

V Rimu je liktorska mladina v navzočnosti tajnika Stranke proslavila svoj praznik — Tajnik Stranke Duceju

Rim, 23. marca. Za 23 letnico ustanovitve bojnih fašijev, s katero je Mussolini na trgu San Sepolero v Milanu začel svoj zgodovinski boj za komunizem, boj, čigar svetovni pomen je docela razviden šele danes, za to obletnico je včeraj v Rimu bila prva izmed vrste določenih proslav. Proslavo je otvoril veličastni zbor GIL-a.

Slovesnosti se je udeležil tajnik stranke, ki je pregledal 150 bataljonov mladine, razporejene na prostoru med vilo Glori in med Parioli. Vrste mladine so zavzemale ogromen prostor, ki je nudil pravega pomladanskega videza. Ljudstvo iz prestolnice je prihitelo enodušno občudovat močnega prizor, tako da je bila vsa flaminijanska mestna četrt polna tisočev in tisočev ljudi in številnih zastopstev.

Tajnik stranke je prišel na Viale Tiziano, kjer se je ob 10.30 začel mimohod. Prihod Ekse. Vidussonija so pozdravile trobente, nato je sprejel poročilo zveznega podpoveljnika o zbranih silah. Zatem pa šel vzdolž vseh prvih vrst zbrane mladine ter tako prehodil dva kilometra dolgo pot. Spremljali so ga: dva podpoveljnika, generali iz glavnega stana GIL-a ter zvezni tajnik. Nato je šel na častni oder, kjer so med drugimi dostojanstveniki bili: jeruzalemski mufti, minister za narodno vzgojo, poveljnik armadnega zbora in poveljnik mestne obrambe. Sedeži na odru so bili določeni za pohablence iz sedanje vojne, ki so se v družbi številnih ranjencev tudi udeležili slovesnosti. Odlično mesto je bilo namenjeno rodbinam padlih vojakov. V pričakovanju mimohoda se je tajnik stranke tovariško pogovarjal s tistimi, ki so dali prijemljiv davek za domovino.

Mimohod mladine je spremljalo kar največje navdušenje. 150 bataljonov rimskega GIL-a je še enkrat nudilo krasen prizor ponosa, reda in sile. Pred oboroženimi oddelki so korakale ženske skupine, tudi čudovito ubrane v smislu resnega vojnega zbora. Te skupine so granitni sklopi notranje fronte in so nosile znamenja različnih strok, od zdravstvene pomoči do pomožnih del, pri katerih se udeležujejo.

Na čelu moških vrst so korakali bataljoni pripravnikov za kolonialno službo, vrste športnikov ter oddelki kolesarjev. Za njimi so prišle osup-

ljive kolone mušketirjev iz Balille, med njimi posebni oddelki vojnih sirot; zatem oddelki za motorizacijo, skupine planinskih in mornariških, letalskih in konjeniških pripravnikov. Popolna in neposredna organizacija liktorske mladine se je razgnila v izrazu vse svoje sile in skladnosti.

Ko so hodile mimo njega mladinske vrste, je tajnik stranke iztegnil roko po rimsko. Zastave, med katerimi je bil škriklati prapor fašistovske zveze iz prestolnice, so se sklonile v pozdrav, živahni trobentaški oddelki pa so dajali takt bojnemu koraku. Ljudstvo ni moglo zadrževati svojega navdušenja in je pogosto izbruhnilo v navdušeno odobravanje, na fast mladini, ki je znala proslaviti rojstvo odredne domovine in sveta z obredom svetle lepote ter jasne pomembnosti. Ti vzkliki so ob koncu pregleda dobili še večjo gročnost v skladnem in navdušenem kriku »Duce, Duce!»

Usodna ura za Avstralijo

Japonska želi, da bi bila Avstralija neodvisna in svobodna — Novi napadi na Novo Gvinejo in Avstralijo

Tokio, 23. marca. AS. V tokijskih krogih podurajo, da je Avstralija zdaj v zelo težavnem vojaškem in gospodarskem položaju. Vojna je omejila izvoz in silno zvišala vojne izdatke. Poleg tega pa se je spor med stranko »Zedinjene Avstralije« (stranke konservativcev) in med Delavsko stranko, ki predstavlja opozicijo, hudo zaostril. Prva je vedno težila za sodelovanjem z Veliko Britanijo, druga pa se je vedno zavzemala le za narodno delovanje. Po l. 1939 so imeli voditelji stranke Zedinjene Avstralije večjo moč, ko so glede obrambe Singapoorja in težavnega ameriškega posega docela računali na angleško pomoč. Ta naj bi po njihovi sodbi zavirala japonsko prodiranje. Zato

so pomnožili pomoč Angliji in z njo sodelovali pri varstvu pomorskih poti ter ji poslali vojaški ekspedicijski zbor. Od sedmih milijonov prebivalcev je v Avstraliji okrog enega milijona mož sposobnih za vojaško službo. Iz teh so izbrali ekspedicijski zbor nekako 250.000 mož, ki so jih poslali na bojišča v Afriko, na Srednji vzhod in na Malajo, čeprav je bila večina prebivalstva jasno proti temu. Po zlomu odpora pri Singapoorju in v Holandski Indiji je položaj Avstralije zdaj porazen. Avstralski ekspedicijski zbor se je zavaljo hudih izgub močno skrčil in pomorske poti so avstralskim ladjam čisto zaprte. Vrh vsega tega so se prepričali, da je angleška pomoč samo lep sen. Amerika pa da nikdar ni imela tolikšnih sil, da bi jamčila varnost Avstraliji. Danes Avstralsci uvidijo potrebo, da morajo sami skrbeti za svojo obrambo. Politično delovanje Japonske glede Avstralije ne teži za ozemeljsko osvojitvijo. Japonski je le do tega, da bi to deželo spravila iz težkega položaja, v katerega jo je pognala vladna stranka, ter da bi ji vrnila svobodo in ji pomagala do pravega dela in reda.

Tokio, 23. marca. AS. Agencija Domei je izvedela iz Hongkonga, da je na potu na Kitajsko pošiljka ameriških bombnikov v smislu dogovora, že davno podpisanega v Washingtonu med ameriško vlado in Čankajskovim predstavnikom. V Čungkingu so v skrbah za ta letala in po vseh letališih poizvedujejo, če kaj vedo o njihovi usodi.

Bangkok, 23. marca. AS. Cripps je prispel ročajo, da je bil ustanovljen vojni svet za obrambo Avstralije brez Angležev. V vojnem svetu so general Mac Arthur, ameriški letalski poveljnik letalski general Brett, ameriški admiral, načelniki vojske ter ministrski predsednik Avstralije in Nove Zelandije.

Bangkok, 23. marca. AS. Iz Cambere se je izvedelo, da so japonska letala napadla mesto Catherine na važni vojaški cesti kakih 500 km južno od Darwina.

Bangkok, 23. marca. AS. Radio Delhi poroča, da je bilo v Lahoreju zborovanje indijskih muslimanov. Predsednik zborovanja je izdal oklic na vse Indije, naj bodo enotni v pogajanjih z angleškim odposlancem Crippsom. Izdelali so tudi načrt, kako bi bili boljše zaščiteni interesi indijskih muslimanov.

Lizbona, 23. marca. AS. Iz Melbournea po v New Delhi.

Nemško vojno poročilo

Na vzhodu sovražnik povsod odbit - Včeraj so Sovjeti izgubili 54 letal, zadnji teden pa 137 tankov

Hitlerjev glavni stan, 23. mar. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na polotoku Kerč so izpodleteli nadaljni sovražni napadi.

V kotlini Donca so nemške sile odbile težke ruske napade, ki so jih podpirala letala in tanki.

Na srednjem odseku so bile uničene sovražne sile, ki so bile odrezane od svojih zvez. Pri tem je imel sovražnik v dveh dneh poleg številnih ujetnikov več tisoč mrtvih in je zgubil 15 tankov, 31 topov in drugo vojno gradivo.

Tudi na ostalih oddelkih vzhodnega bojišča so bile nemške čete uspešne v obrambi sovražnih napadov kakor tudi pri lastnih napadih.

Pri letalskih napadih je bilo uničenih nad 300 sovražnih vozil vseh vrst ter 23 vlakov. Včeraj so Sovjeti zgubili 54 letal.

V času od 15. do 22. marca je bilo na vzhodnem bojišču uničenih 137 sovražnih tankov.

V Severni Afriki so se angleške sile, ki so 21. marca prišle vzhodno od Martube, zopet umaknile. Pred severno afriško obalo so nemške letalske skupine potopile v smelem napadu na angleški, s pomorski silami dobro zavarovan konvoj 6000 tonsko ladjo. Dve nadaljni ladji sta bili zadeti z bombami in sta se ustavili.

Na Malti so nemška lovka in strmoglavka letala bombardirala letališke naprave. 7 angleških letal je bilo uničenih na tleh, 2 pa sestreljeni v zračnih bojih.

v napadu in to z vsemi svojimi ogromnimi zalogami ter s svojo porazno tvorno in moralno premočjo. Bolgarsko ljudstvo je pa tudi trdno združeno v notranji fronti ter brezpogojno zaupa v zmago svojih velikih zaveznikov.

Proslava fašističnega jubileja v Ljubljani

Ljubljana, 23. marca.

Fašisti, ki biva v Ljubljani, so zgodovinski dan 23. marca proslavili s posebno značilnimi slovesnostmi. Ob 10 je Zvezni tajnik podal poročilo voditelja fašija v Ljubljani, Zborovanje pa mu je predstavil tajnik tega fašija. Zborovanje je bilo v dvorani za prireditve v Fašističnem domu in se ga je udeležilo mnogo tovarišev s tajnikom Alesanijem na čelu, ki je pri prihodu Zveznega tajnika dal povelje za pozdrav in poročal o zboru.

Zvezni tajnik Orlandini je po povelju za pozdrav Duceju podal voditeljem navodila in se z njimi posvetoval o vprašanjih, ki se nanašajo na organizacijo fašija. Po poročilu so voditelji in skupine fašistov spremljali na sedež Dopolavora Oboroženih Sil prapor fašija, kjer je bila kmalu nato spominska proslava zgodovinskega dne, in sicer je govoril od Stranke določeni govornik tov. Bonsembiante. Pred to slovesnostjo so se najvišje oblasti v pokrajini z Visokim komisarjem, Poveljnikom Armadnega zbora, Narodnim svetnikom Bonsembiantem, poveljnikom divizije in drugimi uradniki in častniki na čelu podali na železniško postajo, kjer jih je pričakoval Zvezni tajnik, Nadzornik in Tajnik Dopolavora, fašisti in tovarišice Zenskega fašija in kjer so odprli okrepčevalnico Dopolavora Oboroženih Sil.

roženih Sil. V opremljeni dvorani so se za to dobrodelno napravo zbrali zastopniki raznih vrst orožja.

Po pozdravu Kralju in Duceju, ki ga je poveljeval Narodni svetnik Bonsembiante, so vojakom razdelili okrepčilo. Ob 11.30 je v navzočnosti vseh navedenih oblasti in vseh fašistov in fašistk, ki so v Ljubljani, bila v veliki dvorani sedeža Dopolavora Oboroženih Sil slovesna proslava zgodovinskega dne in je govoril Dino Bonsembiante. V svojem govoru je poudaril, da se ta dan letos proslavlja v ozračju zmagovite vojne. Govornik je podal obsežen okvir zgodovinskega razdobja, ki gre od začetka vojne 1915 do 23. marca 1919 in je z jasno učinkovitostjo povečeval protikomunistično in protidemokratsko poslanstvo, ki je vedno vodilo bojevniki fašij. Z izjavami, ki jih je Benito Mussolini prebral na Trgu San Sepolcro, je zatrjeval nepomirljivost med boljševizmom, ki je organizirana oblika tatarskega barbarstva, in civilizacije, ki se je rodila v Rimu. Ta dan pa je tudi velik zaradi tega, ker je položil idealne temelje za novo Evropo in prizgal plamen totalne revolucije, ko je zastavil zahtevo po svobodi na svetu in obdobil nasilje zlata in boljševizma. Ob koncu proslave so bile prirejene prisrčne manifestacije za Duceja in fašistično Italijo.

Japonski admiral o anglosaksonskih načrtih v Vzhodni Aziji

Tokio, 23. marca. AS. Admiral Wakamura, ki velja za priznanega japonskega pomorskega strokovnjaka, je v marčni številki revije »Tajsoj« objavil članek o morebitni protiofenzivi Anglije in Zguzenih držav. Po njegovem mnenju taka protiofenziva ni mogoča. Angleži in Amerikanci bi se kvečjemu lahko zatekli h kakemu gverilskemu vojevanju. Japonski sovražniki bi radi pospešili vojno proizvodnjo. Vsekakor pa Združene države ne bodo dosegle svojega cilja, določenega za leto 1934, namreč 125.000 letal in 18 milij. ton ladjev. Združene države niso pripravljene za vojno in lahko govore le o načrtih. Toda več let bo moralo preteči, preden bodo lahko te načrte uresničile. Sovražnik bo skušal organizirati obkolitev Japanske, ki bo šla v obliki obroča od Havajskega otočja preko Avstralije v Indijo. Toda tudi to je le pobožna želja, ker Avstralija in Indija že zdaj ne moreta dobiti več pomoči ne od Anglije, ne od Amerike. Kar se tiče želje o zopetnem zavzetju Guama in Filipinov ter neposrednega napada na japonske otoke, pravi admiral, da je to nemogoče, ker je bilo glavno ameriško brodogradnišvo uničeno že decembra pri Pearl Harbourju, ostanek pa je komaj dovolj za obrambo Združenih držav samih. Poleti bi sicer Amerikanci lahko napadali Japonsko s podmornicami in letali z Aljaske, toda nimajo dovolj oporide, poleg tega pa je Aljaska tudi predaleč od Japonske. Sicer pa je Japonska tudi dovolj pripravljena za napade od severa.

Madžarski poslanec pred vojnim sodiščem

Budimpešta, 23. marca. AS. Na zahtevo predsednika generalnega štaba madžarske vojske je dala pristojna parlamentarna komisija dovoljenje za sodni postopek proti poslancu Sueti, ki je obdolžen razširjanja in izdajanja protidržavnih letakov. Obdolženi poslanec bo prišel pred vojaško sodišče.

Potniški promet v Nemčiji

Berlin, 23. marca. AS. »Zwölf Uhr Blatte« pri naša danes proglas propagandnega in prometnega ministra, naj se nemško civilno prebivalstvo spomladi vzdrži nepotrebnih potovanj po železnicah. Polovanja bodo dovoljena le v primeru bolezni. Kdor bi nalašč ravnal proti tem ukrepom, je lahko kaznovan z internacijo. Proglas končuje s pozivom, naj nemško prebivalstvo misli na to, da so železnice potrebne v tem trenutku vojaštvu.

Novi odloki o živilskih obrokih v Nemčiji

Berlin, 23. marca. AS. Od 6. aprila dalje bodo v Nemčiji nekoliko zmanjšani obroki hrane, zlasti kruha, maščob in mesa. Tedenski obrok kruha bo za navadne potrošnike zmanjšan za 10%, obrok maščob za 20% in obrok mesa za 25%. Skoraj neizpremenjeni so obroki kruha in maščob za otroke, dočim pa je obrok mesa tudi za otroke zmanjšan za 12%. Obroki dodatnih nakaznic za težke in najtežje delavce so zmanjšani za 15%. Glede teh zmanjšav piše »Völkischer Beobachter«, da je treba napeti vse sile ne samo v Nemčiji, ampak v vsej Evropi za povečanje proizvodnje živil. Bolj kakor kdaj mora prebivalstvo dati svoj delež. Kadar bo končana velika borba za velikanske prostore na vzhodu, bo rešeno vprašanje prehrane ne samo za Nemčijo, ampak za vso Evropo. Delo za izrabljanje teh pokrajin je že v teku, jasno pa je, da v par mesecih ne more obroditi velikih sadov. Uspeh se bo čutil gotovo že s prihodnjo žetvijo.

Milas so bombardirala angleška letala

Rim, 23. marca. AS. Agencija Reuter poroča, da je angleško poslanstvo v Ankari dobilo od angleške vlade sporočilo o uspehu preiskave glede bombardiranja turškega kraja Milas. Preiskava je pokazala, da so te bombe zaradi obžalovanja vredne pomote vrgla angleška letala, ker je bila tista noč zelo temna in vremenske okoliščine zelo neugodne. Neljubi dogodek se je primeril v noči na 15. marec in je bila povzročena škoda. Angleški poslanik je še enkrat izrazil obžalovanje v imenu svoje vlade zaradi te pomote ter dejal, da želi Anglija škodo povrniti. Angleške oblasti pa bodo storile vse, kar je mogoče, da se izognejo ponovitvi takih dogodkov.

Račun med Španijo in Francijo

Madrid, 23. marca. AS. V španskih političnih krogih zelo živahno razlagajo članek uradnega glasila francoske vlade »Tempsac«. Članek vsebuje nekako predložitve francoskih računov Španiji in omenja, da je Francija človekoljubno sprejela 500 tisoč španskih rdečih beguncev. List »Arriac« pa odgovarja na ta izjavljanja in pravi, da se je francosko človekoljubje pokazalo v tem, da so Francozi sprejeli Ruse, z njimi pa pokradeno špansko bogastvo ki ni bilo nikdar vrnjeno. Vrnitev teh beguncev v Španijo je ovirala prav Francija, ki jih je uporabljala kot meso za topove v boju zoper Nemčijo. Španija, nadaljuje list, bi prav lahko docela osvetlila zadevo z rdečimi begunci, zakaj pokazalo bi se, da se francoska odgovornost za to stvar ne omejuje samo na nekdanjo vlado ljudske fronte, kakor so v Španiji dozdaj plemenito verjeli. Tedaj bi Španija bila tista, ki bi morala predložiti strahoten obračun glede mrtvih, glede pobitih in tistih, ki so bili umorjeni, ki so bili uničeni. To je tako imenovana francoska človekoljubna pomoč za španske komuniste.

Zveze med Anglijo in Japonsko¹

Joe Chamberlain

Prvi angleški državnik, ki je angleško javno mnenje opozoril na nevarnost osamljenosti, v kateri je Anglija živela po krmiški vojni (po 1856), je bil Joe Chamberlain². Najbrž je bil tako jasnega pogleda zaradi tega, ker je bil iz meščanskega rodu. Ni bil tako težak in sam vase zaverovan, kakor veliki liberalni politiki in veleposestniki iz konzervativne stranke, ki so bili neizmerno ošabni. — Tak ošabnež je bil na primer lord Salisbury, ki se je nazadnje zagrizel v fatalizem, kar pa je tudi ena oblika ošabnosti. Z nasmehom se je Salisbury predajal teku usodnih dogodkov, dasi ga je včasih zaskrbelo naraščajoča slabost Anglije. Ob koncu vladanja kraljice Viktorije je bilo

¹ Iz revije »Popolice«, pisec članka Manlio Lupinacci.

² Joe Chamberlain (1836—1914) je bil angleški politik. Svojo življenjsko pot je začel najprej kot industrialec in je kmalu igral vodilno vlogo v industriji Birminghama. Leta 1876 je bil izvoljen za poslanca liberalne stranke, od leta 1880—1885 pa je bil minister za trgovino v vladi liberalnega voditelja Gladstonea. V letu 1886 se je ločil od Gladstonea zaradi razlik v irskem vprašanju in je ustanovil svojo liberalno unionistično stranko. S svojo skupino se je nato priključil konzervativni stranki. V letih 1893—1903 je bil minister za kolonije v tretji Salisburyjevi vladi. Kot kolonialni minister je položil temelje za tako imenovano angleško imperialno politiko in zato njega imenujejo tudi očeta angleškega svetovnega imperija. Iz politike je bil izločen l. 1906, ko je pri volitvah zmagala liberalna stranka. Njegova sinova sta bila Austen Chamberlain, ki je bil dolgo vrsto let po svetovni vojni angleški zunanji minister, in pa Neville Chamberlain, ki je bil predsednik angleške vlade ob izbruhu druge svetovne vojne.

Gospodarstvo

Kmečko zavarovanje v Bolgariji

Poročali smo že, da je v Bolgariji vlada uvedla za kmete obvezno pokojninsko zavarovanje za starost. V zvezi s tem ukrepom je je omeniti tudi, da je bilo nedavno uvedeno obvezno zavarovanje proti toči. To zavarovanje nadomešča doslej od primera do primera plačevano državno podporo. Zavarovanje proti toči naj krije 60% donosa žita na poškodovanem ozemlju in 50% donosa drugih kultur, možno pa je tudi zavarovanje višjega odstotka poleg zakonito predpisane premije. Višina prispevkov je določena po vrstah kultur in predelih države. 40% premij plača zavarovavec, 60% pa se krije iz posebnega državnega sklada, ki se osnuje pri nosilcu zavarovanja, t. j. pri zavarovalnem oddelku Bolgarske kmetijske in zadružne banke (ta banka ima organizacije po vsej deželi v vsaki posamezni občini). Temu skladu je dala država enkratni znesek 250 milij. levov v obliki 5,5% državnih obveznic, nadalje mu doteke vsako leto 20% zemljiškega davka, del presežkov, ki jih doseže ravateljstvo za izvoz žita, del sredstev pa bo pritekel iz zvišanja davka na cigarete (ki je bil zvišan za 25—50 levov pri kilogramu), nadalje je uvedena posebna davščina na vino in slivovko. Računajo, da znaša letna škoda zaradi toče samo pri zrnatih kulturah okoli 100 milij. levov.

Švicarske gospodarske skrbi

Nedavno je dal predstavnik švicarskega zveznega gospodarskega urada nekaj podatkov o težavnem gospodarskem položaju v Švici, iz katerih posnemamo po nemških listih: Proizvodnja domačega premoga je sicer narasla že na 12.000 ton mesečno. Že doslej dvojnega sečnja lesa bo še bolj povečana, kakor tudi proizvodnja električnega toka. Dovoz surovin je zelo majhen. Pomanjkanje bakra je dovedlo do tega, da so morali biti bakreni novci zamenjani s cinkovimi. Nedavno je bila racionirana tudi potrošnja cementa. Število brezposelnih je znašalo pred vojno povprečno 53.000, leta 1941 je padlo na 9000, tudi v zadnji dobi, ko je bila nezaposlenost največja, je znašala največ 23.000. Za kritje potreb je treba povečati domačo proizvodnjo. Površina orne zemlje je narasla za 33.000 na 310.000 ha, tako da bo Švica imela stotisoč ha več orne zemlje kot med prejšnjo svetovno vojno. Računajo pa še na nadaljnje povečanje kmet. površine na 500.000 ha. Izredno se onaža pomanjkanje ladijskega tovornega prostora. Švici je namreč Anglija dovolila samo 114.000 ton ladijskega prostora, kar je za Švico odločno premalo.

Zapora netipiziranih tekstilij. Službeni list v Rimu objavlja zakonski dekret, s katerim je od 14. marca dalje proglašena zapora nad netipiziranimi tekstilnimi izdelki. Zapora velja za grozote ter producente. Ti morajo v 8 dneh prijaviti svoje zaloge svojim strokovnim organizacijam. Nadalje velja zapora tudi za nekatere vrste tehničnih tekstilnih predmetov, kot n. pr. tkanine za čevlje, prsniki, tkanine za podloge, vreče za žveplo, žito itd. Obenem so potrjene zdaj veljavne cene za tipizirane tekstilne proizvode.

Iz dalmatinskega gospodarstva. Poročali smo že, da je dalmatinski guverner izdal odredbo, po kateri je uvedeno nadzorstvo nad poslovanjem denarnih zavodov v Dalmaciji. V zvezi s to odredbo je bila odredjena likvidacija številnih podružnic denarnih zavodov, ki so obstajali v Dalmaciji. Likvidacija teh podružnic je poverjena trem italijanskim bankam, in sicer Banca di Napoli, Banca di Roma in Dalmatinski eskontni banki s sedežem v Zari. V zvezi s tem je začela v Splitu poslovati podružnica Banca di Roma, v kratkem pa bosta odprti podružnici v Kotorju in Šibeniku. S tem se bo izvršila prilagoditev dalmatinskega bančnega sistema razmeram, ki so v Kraljevini.

Reorganizacija japonske zunanje trgovine. Iz Tokija poročajo, da se je izdelal reorganizacijski načrt za zunanjo trgovino, po katerem bi lahko samo še 30% od obstoječih 2500 izvoznih in uvoznih trvdk bilo upravičenih delati posle z deželami novega bloka. Načelno bodo lahko prišle v poštev za zunanjo trgovino samo trvdke, ki so imele nad pol milijona jenov letnega prometa pred izbruhom vojne v vzhodni Aziji.

Dvojno in postransko delo v Nemčiji. Ministrstvo za delo v Berlinu je izdalo navodila, po katerih je tudi tedaj potrebno posredovanje oziroma dovoljenje delovnega urada, kadar hočejo delavci izvajati dvojno delo. Če se pri takem dvojnem delu upoštevajo najvišji delovni čas in predpisi o mezdah in ne ovira delo delovnega uspeha v drugi ali prvi službi, potem

Iz Hrvaške

Šel hrvaške državne propagande na obisku v Berlinu in Bratislavi. Načelnik hrvaškega državnega propagandnega urada, dr. Rieger, se je prejšnji teden mudil nekaj dni v Berlinu. Na poti domov se je ustavil tudi v Bratislavi, kjer je bil sprejet pri slovaškem notranjem ministru Machu.

Ustanovitev ljudskega vseučilišča v Zagrebu. Pod vodstvom hrvaškega državnega vseučilišča je bila v Zagrebu ustanovljena ljudska univerza, ki bo prirejala popularna znanstvena in kulturna predavanja tako v Zagrebu, kakor v ostalih hrvaških mestih in krajih.

Vpostavitve rednega osebnega in blagovnega prometa med Hrvaško in Romunijo. S 1. aprilom bod med Hrvaško in Romunijo vpostavljeni redni osebni in blagovni promet, ki se bo razvijal preko madžarskega državnega ozemlja.

Zastopstvo hrvaške vojske in ustaških organizacij, ki se je udeležilo slavnosti ob priliki triletnice obstoja slovaške republike v Bratislavi, je te dni obiskalo tudi Ružomberk ter je položilo vence na grob pokojnega voditelja slovaškega naroda, Hlinke.

Povečana proizvodnja v hrvaških gospodarskih obratih. Minister za obrt ter veleobrtni in trgovino, dr. Toth, je izdal naredbo, s katero je prepovedal vsem hrvaškim gospodarskim ustanovam in obratom odpuščanje, premeščanje ali sprejemanje novih delovnih moči. Vsaka sprememba obstoječega deanskega stanja je vezana na prehodno odobritev pristojnega ministrstva. Naredba, s katero je minister dr. Toth prepovedal sleherni motnjo v sedanjem obratovanju hrvaških gospodarskih in industrijskih podjetij, zasluje samo ta cilj, da se v vseh teh ustanovah poveča dosežena proizvodnja.

Meseca junija bodo v Zagrebu velike slavnosti. Meseca junija bo minilo 700 let, odkar je madžarski kralj Bela IV. proglasil mesto Zagreb za kraljevsko svobodno mesto. To obletnico bodo v Zagrebu dostojno proslavili ter so v ta namen že imenovali posebne pripravljalne odbore.

Zakonska odredba o ustroju hrvaške vojske. Poglavitnik je podpisal zakonsko odredbo o ustroju hrvaške vojske. Po tej odredbi obsega hrvaška oborožena sila, domobranca, ki se dele na kopenske, letalske in pomorske enice ter ustaško milico. Orožništvo je določeno za izvršni organ vojske, katere vrhovni poveljnik je Poglavitnik. Vojaška služba je splošna in obvezna med 19. in 55. letom starosti. Za oficirje celo do 65. leta starosti. Vojaška služba traja dve leti, za pomorske letalce šest let, za specialiste pa 12 let.

Opozorilo hrvaške državnne banke. Hrvatska državna banka sporoča, da je znižala eskontno mero od 5 na 4%, za posojila pa od 6 na 5 in pol odstotka.

Iz Srbije

Izvajanje uredbe o delovni službi v Srbiji. Pred kratkim je stopila v veljavo uredba o obvezni delovni službi v Srbiji. Po določilih te odredbe bodo vse obvezance delovne službe v Srbiji klicali letno dvakrat na odsluženje predpisane roka. Prvi rok je določen za 1. april, drugi pa za 1. oktober.

Podaljšanje plačilnega sporazuma med Srbijo in Madžarsko. Med srbsko in madžarsko državno banko je dosežen sporazum o podaljšanju roka plačilnega sporazuma do 30. julija t. l.

Zvišana cena električnemu toku v Belgradu. Belgrajska mestna občina je v zadnjem času zvišala cene za električni tok. Električna za razsvetljavanje stanovanj, hodnikov, hotelskih sob in restavracij je zvišana od 5 dinarjev na 5,50, odnosno od 6 na 6,50 dinarjev z državnim trošarino, ki znaša 1 dinar za kilovatio uro. Cena za električni tok za pogon strojev se je zvišala od 2,50 na 3 dinarje. Za pol dinarja se je podražil tudi termični tok.

Belgrajski Rusi so dobili svoj tednik. Belgrajska ruska kolonija, ki je precej številna, je dobila pred kratkim svoje glasilo. Vodstvo kolonije je pričelo izdajati tednik »Novi pute«.

Znana Čapkova brošura v srbskem prevodu. V Belgradu je pred dnevi izšla v srbskem prevodu znana brošura Karla Čapka »Zakaj nisem komunist«. Brošura je vzbudila v Srbiji precejšnje zanimanje ter ljudstvo pridno sega po njej.

Predlog za pospeševanje znanstvenega udeleževanja med Srbijo. Zaradi pozitivne in pospeševanja znanstvenega udeleževanja med Srbijo, ki je po vojni skoraj popolnoma prenehala, belgrajsko »Novo Vreme« v svoji kulturni rubriki med drugim predlaga tudi ustanovitev posebnih Vukovih, Teslinih in Cvijičevih medalij za znanstvene služe.

je treba tako delo pospeševati. Če so delavci zaposleni na več krajih, potem skupni delovni čas ne sme presegati 60 ur na teden pri moških in 56 ur na teden pri ženskah, in sicer to praviloma, dovoljene pa so seveda izjeme.

Prva hrvaška stredionica v Zagrebu je zvišala glavnicu od 95 na 200 milijonov kun.

mного vzrokov te slabosti in mnogo razlogov je tičalo ravno v angleškem organizmu, prav mnogo pa jih je slonelo tudi na ustanovah izven Anglije, ki so pa bile močnejše kakor pa angleški politik. Glavni vzrok angleške slabosti pa je bil najbrž ta, da je Anglija imela le majhno vojsko, ki je bila organizirana po načelu prostovoljstva, kontinentalne evropske velesile pa so imele velike armade. Lord Salisbury je pisal kraljici Viktoriji, »da angleška diplomacija pri svojem delu ne more računati na veliko oporo, ker so topovi angleške mornarice daleč zunaj na oceanih.« Kadar bi šlo za obrambo otoka, tedaj bi nikdo ne mogel dvomiti o koristnosti močnega angleškega brodogradništva. Ko se je Anglija v Afriki zapletla v bureško vojno, je samo angleško brodogradništvo sodelovalo razpoloženje proti Angliji v evropskih prestolnicah in zavezniske države Nemčija, Avstrija in Italija so se morale omejiti samo na to, da so predsedniku Krügerju v Južno Afriko zunanji ministri poslali nekaj tolažilnih izjav. Toda Anglija ni živela samo v Angliji, ampak je bila povsod po svetu, kjer je bila nameščena kakšna angleška posadka, ali pa je angleška banka imela kakšno svojo podružnico, velika trgovina ali podjetje pa svoje zastopstvo. Ta Anglija pa je imela svoje meje tudi na suhem.

Ko se je lord Salisbury poslavljaj kot državnik, so bile za Anglijo najbolj nevarne njene meje na Kitajskem. Proti angleškim koristim v »nebeškem cesarstvu« je ravno ob tem času Rusija zbiralala ogromne sile, ki so poprej grozile Angliji v smeri proti Dardanelam in čez Himalajo. Ruska politika se je v svojem sovražstvu do Anglije izživljala tako, da bi izhodne točke za napad na Anglijo raznesla čim dalj proč od same Anglije, prav tako pa tudi od tistih središč, kjer bi angleška diplomacija v sosedstvu mogla računati na kakšno pomoč. Na Daljnem vzhodu je angleška diplomacija našla samo to, da je angleške koristi skrivala za načelo o »odprtih vratih«, to se pravi, da si je Anglija skušala zgraditi nekaj moralni »kitajski zid«. Kamniti »kitajski zid« ni bil trden, še manj odpornosti pa je pokazal ta angleški moralni »kitajski zid«.

Rusija je zasedla Mandžurijo in se je utrdila tudi v Port Arturju. Grof Witte je bil sicer pristaš zmerne struje v carski

vladi in ni bil za kakšne vojaške pustolovščine, pa vendar ni prikrival svojega naziranja, češ da je razmah Rusije na Kitajskem čisto nekaj naravnega. Grof Witte je rad pokazal svojo roko, in sicer precej široko pest, na zemljevid Kitajske in po udarjal, da morajo pod roko zakrite severne kitajske pokrajine prejeti slej priti v okvir ruskega imperija. — Kitajska je v Daljnem vzhodu začela tedaj igrati isto vlogo, kakor jo je v Evropi ob koncu 19. stoletja igralo slabotno in bolešno turško cesarstvo. Obstoj Kitajske je bil odvisev samo od tekmovalstva med nameni velesil, ki so vse hotele Kitajsko razdeliti, pri tem pa so se bale, da si v tej tekmi med seboj ne bodo mogle prisvojiti najboljših deležev. Na prvem mestu je zaradi svojega zemljepisnega položaja in zaradi bližine ruske vojske v Sibiriji bila Rusija; zaradi velike oddaljenosti in zaradi tega, ker ni imela na razpolago armade, je bila Anglija na drugem mestu.

Lord Salisbury se je trudil, da bi ohranil »status quo« na ta način, da bi Anglija in Rusija sklenili posebne dogovore. Pogajal se je v Petrogradu in v Berlinu, da bi dobil poročila za načelo o »odprtih vratih« na Kitajskem. Ko pa je Petrograd prekršil svoje obveze v Mandžuriji, je nemška vlada izjavila, da ima take obveze, da mora meniti, da Mandžurija ni več last Kitajske. Može, ki so po Salisburyju prevzeli vodstvo angleške zunanje politike, so morali v drugih sistemih iskati način o tem, kako bi si zavarovali »odprta vrata«, ki so dejansko bila odprta samo za kozake.

Chamberlain je nekaj časa predlagal načrte o zavezništvu, in sicer v okviru trojnega zavezništva, ko bi se naj Anglija zvezala z Ameriko in Nemčijo ali pa z Japonsko in Ameriko. Sprejel bi tudi zavezništvo v dvoje, in sicer z eno od teh velesil. Večkrat je grešil v tem, da je menil, da je lahko storiti tisto, kar je bilo dejansko težko. Tako je grešil v ponudbah Ameriki, ki je bila tedaj tudi proti Angliji, grešil pa je tudi v ponudbah Nemčiji. Ko pa je zagovarjal zavezništvo z Japonsko, je dokazal samo svojo veliko razumnost. Skupno angleško in japonsko nasprotovanje Rusiji je bilo tolikšen temelj za razumen sporazum, da sta se obe vladi ob sklenitvi sporazuma vpraševali, zakaj ta sporazum ni bil sklenjen že poprej. (Dolje.)

Veličasten pogreb akademika Jaroslava Kiklja

Večtisočglava množica je v nedeljo s svojo udeležbo obsodila zločinstvo komunizma — Pretresljiva molitev ljubljanskega škofa ob grobu mučenika Katoliške akcije

Ljubljana, 23. marca.

Ljubljanske Zale so doživele preteklo nedeljo tako velik obisk, kakor ga v njih obstoji že ni pomniti. Večtisočglava množica je prišla počastiti spomin mučenika Jaroslava Kiklja in pospremiti mlado žrtev na njeni zadnji poti. Že od treh popoldne naprej je bila cesta od Ljubljane do Zale napolnjena z dolgo vrsto množice, ki je vedno bolj in bolj narasčala. Nazadnje je bil prostor pred avlo in okrog nje na Zalah tako natrpan, da je bila množica prisiljena, postaviti se zunaj Zale vse do pokopališča.

Med odličnimi gosti, ki so se pogrebu udeležili, so bili: ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, ki je tudi opravil cerkveni obred, šef kabineta, viceprefekt dr. Bisia, zaupnik vseuč. organizacije inž. Carra, vicevestor Ferrante, župan dr. Juro Adlesič, bivši ban dr. Natlačen, generalni vikar Ign. Nadrah, rektor univerze dr. Milko Kos, dekan teološke fakultete dr. A. Odar, člani stolnega kapljaja, profesorji univerze, celotno osebje uradništva listov »Slovenec«, »Slovenskega doma« in »Domoljub«, veliko število akademskih starešin kot zastopniki vseh vrst poklicev, množica akademikov, akademikar in srednješolcev, poleg tega pa še zastopstva raznih katoliških organizacij ter končno nepregledna množica vseh ostalih.

Ob štirih je škof dr. Rožman začel obrede, nakar je povzel besedo pokojnikov tovariš g. Marn, uradnik OUZD, ki je v ganljivih besedah prikazal vzorni lik svojega tovariša iz vrst Katoliške akcije. Ta lik je bil tako čist, tako lep in svetel, da je ob njegovi lepoti zločin »osvobodilne fronte« še toliko grši in toliko bolj obsojanja vreden. Poudaril je med drugim misel, da njegova smrt po mnenju odličnih duhovnikov ni daleč od prave mučeniške smrti. — Za njim je spregovoril zastopnik akademikov, g. Felician, ki je orisal vso tragiko Kikljeve smrti in zopet obsodil zločinstvo osvobodilne fronte, ki ubija cvet slovenske mladine. Pozval je ljubljansko javno mnenje, naj vendar še enkrat obsodi zločinstva, ki jih vrši peščica dobro skrilih ljudi in s tem pošilja nad narod neizmerno gorje. Poudaril je tudi, kako grdo natočujejo komunisti nedolžnega Kiklja še celo po smrti, češ da je bil zadnja dva meseca ovaduh. Kako podla je ta izmišljotina, dokazuje najbolj dejstvo, da so komunisti sklep o njegovi smrti razglasili v svojem glasilu že 19. decembra.

Po obeh govorih je zbor ljubljanskih bogoslovcev zapel žalno pesem, nakar se je razvil ogromen sprevod proti pokopališču. Hladna spomladanska sapa je dihala preko poljan, toda srca vseh navzočih so se topila od žalosti za kruto pohojenim življenjem mladega slovenskega fanta, oči tolikih in tolikih so bile zalite s solzami, ki jih je izvalila velika bol za toliko zgubo in gnev nad zločinstvom samozvanih sodnikov in rabljev.

Ob grobu je spregovoril sam škof dr. G. Rožman besede, ki jih prinašamo spodaj; še ena pesem in še slovo tovariša, in hladna zemlja je zaslula mučeniško truplo, ki bo tukaj počakalo vstajenja in sodbe, pravične, nepristranske zanj, grozne za storilce tolikoga zločina.

In glej, čudo! Komaj je zemlja zagrnila telo Jaroslava Kiklja, že se je odtrgala iz prsi tisočev pogrebcev pesem, ki pa ni bila več žalna, temveč zahvalna pesem »Tebe Boga hvalimo«. Pesem, ki je možna samo na grobu mučenca. Pesem, ki hvali Boga, ker nam je dal mučenca, čistega ko kristal, ko jagne nedolžnega.

Govor ljubljanskega škofa

Večni Bog, čigar »modrost z močjo sega od kraja do kraja in vse koristno urejuje«, sprejmi našo molitev, ki ti jo pošiljamo od tega svežega groba:

Zahvaljen bodi, Gospod, za prvega mučenca, ki si ga blagovolil dati naši Katoliški akciji, ker si nam s tem dal poročilo blagoslovljenega uspeha.

Zahvaljen bodi za prelepo dušo našega Jaroslava, ki si jo v vsakdanjem angelskim kruhom ohranil in bleščeči lepoti svoje mišlosti med vsemi boji viharnih mladih let.

Zahvaljen bodi za vso ljubezen in radost in za svetel zgled, ki si ga izžiral iz njegove duše med vse, katere si pripeljal v njegovo družbo.

Zahvaljen bodi, Gospod, da si njega in njegovega tovariša Frančka, ki tu zaeno počivata, priličil svojemu Sinu, našemu Odrčeniku, krivično obsojenemu, kruto umorjenemu, osramočenemu in še po smrti oklevetanemu. Verujemo, da dopuščaš to zaradi tega, da jima moreš nakloniti vso brezmejno blaženost, ki jo je Jezus obljubil: »Blagor vam, kadar bodo vse hudo zoper vas lažljivo

govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih.«

Zahvaljen bodi za največjo milost, ki si mu jo skazal, da si mu dal popolno vdanost v nedoumljive sklepe tvoje svete volje, da je zagroženo mu smrt pričakoval z veseljem in s hrepenenjem po nebesih, kakor čaka ženin na poroko.

Zahvaljen bodi za ta košček zemlje, ki je posvečena z njegovo nedolžno, od bratske roke prelito krvjo. Zahvaljen bodi za to svestišče, ki ga nam puščaš v tolažbo in upanje.

Prosimo te, ponovi tudi zdaj, kar si tolikokrat storil v zgodovini svojega kraljestva, da bo mučeniška kri vnetega apostola Katoliške akcije vzbujala vedno številnejše in vnelejšje vrste mladih apostolov, ki bodo ob svetlem zgledu našega mučenca v moči evharističnega kruha živeli s Teboj povezani močno nadnaravno življenje, pripravljeni na vse žrtve, v veliki ljubezni do Tebe in v očistični ljubezni do svojega naroda, da bo zavezila mladina, ki ne bo iskala rešitve v nemoralnih zablodah brezbožnih voditeljev, ampak v Tvojih postavah in v Tvoji volji.

Pravični Sodnik, ki si maščevanje sebi pridržal, rolmo Te, maščuj se za nedolžno prelito kri. Maščuj se tako, kakor si maščeval kri svojega prvega mučenca Štefana, da si sprebnil preganjalca Sava v svojega najgorečnejšega apostola. Gospod, maščuj se nad neznanimi samozvanimi krivičnimi sodniki, nad brezvestnimi morilci in nad vsemi, ki od strasli zaslepljeni njihove zločine podpirajo in odobravajo in še po smrti lažnive klevete v opravičilo zločina širijo, ma-

Pomen in smisel ljudskih vremenskih pravil

Kratka pravila v vezani ali nevezani obliki, nanašajoča se na vreme, zlasti na vremenske napovedi, ima vsak kulturni narod in brez njih niso najprimitivnejša ljudstva. Vrednost ljudskih vremenskih pravil je pač različna, odrekati jim vsako veljavnost pa nikakor ne smemo. Skoraj vsem je za podlago opazovanje naravnih pojavov, ki pa je često nejasno in nerodno izraženo ter v zvezi z izsledki drugih opazovanj pogosto napačno tolmačeno. Od priprostitih ljudi pač ne moremo zahtevati pravilnega opazovanja in opisovanja atmosferskih pojavov, katerih pravilno tolmačenje dela preglatve celo poklicnim vremenslovcem.

Kako natančno zna opazovati priprosti kmet, razvidimo med drugim iz dejstva, da pozneje v severni Nemčiji kot ledene može Mamertusa, Pankracija in Servacija, katerih godovi so 11., 12. in 13. maja, v južni Nemčiji Pankracija, Servacija, Bonifacija, katerih zadnjega astimo 14. maja, naš kmet pa je tej trojici dodal še sv. Zofijo, katere god se praznuje 15. maja. Zračna struja, ki povzroča padec temperature v maju, prihaja namreč večinoma s severa in vpade v naše kraje en ali dva dni kasneje.

Vsebinsko se dajo vremenska pravila deliti v tri skupine, in sicer: 1. v pravila, ki izražajo željo, kakšno naj bi vreme bilo ob tem in tem času; 2. v pravila, ki prav po domače ugotavljajo ta in oni naravni pojav, in 3. v pravila, ki vsebujejo vremensko napoved.

Vremenska pravila prve skupine kot recimo:

»Suša sneg smodi,
Travnov pa gnoji.«
»Če sušec prag okrog pometi,
Nam dobro letino obeta.«

v bistvu niso vremenska pravila, ampak poljedelski izreki.

»Kralji se vrnejo
Zimo obrnejo.«
»Ko se Fabjan oznanja,
Sok v drevesih že poganja.«
»O kresi
Se dan obesi.«

so trije primeri za drugo skupino ljudskih vremenskih pravil, ki pričajo, kako dobro preprosto človek pozna naravne pojave in kako lepo jih уме povedati.

V tretji skupini najdemo splošna pravila, ki veljajo sploh za vsak dan, in pravila, katerih veljavnost zavisi od vremena določenih dni. Splošno znan

Poslanica škofa dr. Gregorija Rožmana

V nedeljo je bila po vseh ljubljanskih cerkvah prebrana poslanica, ki z verskega stališča obsoja zločinstva »osvobodilne fronte« in vsako sodelovanje z njo

Ljubljanski škof je dal v nedeljo, dne 22. marca, po vseh ljubljanskih cerkvah prebrati sledeče opozorilo:

»Že drugič v enem tednu je morileva krogla ubila katoliškega akademika na ulicah našega mesta. Drugič je bilo uničeno življenje mladega dijaka, ki ni nikomur žalega storil, ni nikogar izdal, ni sebe ne nikogar drugega prodal, ki je v vzorni ljubezni služil Bogu in svojemu narodu in zato jemal nase težke žrtve. Zakaj je neki skrivni sodni zbor obsodil ta dva sinova slovenskih mater na smrt? Zakaj se je dvignila bratska roka zoper njiju? Ne v zaščito narodove koristi, ne v blagor ljudstva, ne za lepšo njegovo bodočnost, ampak da dosežejo svoje brezbožne cilje, ki so narodu v častni in večni pogin.

Bratomor je vnebovpijoč greh in temu grehu se pridružuje še drugi, ko se skuša z lažjo omadeževati svella čast obeh mučnikov. Vsa kristjan in zaveden Slovenec mora take zločine obsoditi.

ščuj se tako, da jim snameš mreno zablode raz zaslepiene oči, da zagledajo svetlobo Tvoje resnice in ljubezni in se iz preganjalcev Tvojega kraljestva spreobrnejo v Tvoje zveste služabnike. To bodi prvi sad mučeniške krvi!

Gospod! Blagoslovi ta prostorček, kjer počivajo telesni ostanke naših mučencev; daj, da bo nam in zanamcem to svet kraj, kamor bomo pobožno romali, da se ob spominu na njuno žrtve vedno znova napijemo veselja za žrtve, poguma za trpljenje, neustrašenosti in boju za Tvoje kraljestvo, slavnostnosti in zvestobe do smrti in neomajnega zaupanja v Tvojo končno zmago.

Se enkrat, Gospod, bodi lisočkrat zahvaljen za svojega zvestega služabnika Jaroslava, ki v Tebi živi na veke. Amen.

jati kot greh pred Bogom in zločin pred narodom. Soudeluje pa se na teh grehih vsak, ki jih odobrava in s kakršno koli podporo pomaga, da se morejo vršiti.

Ko obžalujemo nedolžne žrtve in sočustvujemo z obupanimi starši teh žrtve, in ko obojamo te vnebovpijoče grehe, prosimo Boga, ki vidi nedolžno prelito kri, naj opere s slovenskega naroda madež bratomornega boja, naj omehča srca morilcev, da v kesanju rešijo svoje duše večnega prokletstva.

Molimo za duše ubitih žrtve, da najdejo v Bogu mir in večno blaženost in da sprosijo od Boga milost, da bo njihova mučeniška kri seme novih navdušenih kristjanov med nami.

S temi besedami predstavnik cerkvene avtoritete je dovolj jasno izrazil protikatoliški značaj takozvane »osvobodilne fronte«. Za katoličane je s tem določeno povedano, da je njihovo katoliško prepričanje nezdržljivo s kakršnim koli sodelovanjem s to organizacijo.

jasnih nočeh izžarevanje toplote še prav posebno močno. Natančna raziskovanja so vsekakor dosegla, da je verjetnost nočne zmrazila enakomerno razdeljena skozi ves mesec maj, tako da zloglasni ledeni možje niso prav za prav nič bolj nevarni kot drugi majniški svetniki in svetnice. Da so odgovorni za mraz v maju ravno Pankracij, Servacij in Bonifacij, je vzrok ta, ker je bila v prejšnjih časih metoda v datiranju dogodkov pomankljiva in so datirali važnejše dogodke samo približno po godovih svetnikov v cerkvenem koledarju. Pravilo o ledenih možeh je torej le v splošnem pravilno. Hoče samo povedati, da nastopi v maju padec temperature in z njim v zvezi nočna zmrazila.

Povsem doslovno tudi ne smemo jemati kmet-skih pravil: »Božični dnevi zeleni, velikonočni sneženi« ali »Če zime dolgo ni, kasno se še zgleda«. Ta pravila samo povedo, da sledi zimi brez pravega zimskega vremena mrzla pomlad, kar se kaj pogosto zares tudi zgodi. Pripomniti je, da pravila, ki prerokujejo iz božičnega vremena vreme o Veliki noči, niso nastala pri nas, ampak smo jih dobili od severnih narodov.

Kakršno vreme na dan štiridesetih mučnikov (10. marca), takšno bo ostalo štirideset dni. Če tudi marsikdo ne verjame v to in smatra vse skupaj za praznoverje, se vendar od čarilnega dne s strahom ozira proti nebu. Štirideset dni nepretrgano kaipada pri nas še ni nikdar deževalo in zaradi slabega vremena na dan štiridesetih mučencev se nam ni treba preveč vznemirati. Po čem neki naj bi se vreme ravnalo na dan, ki je, recimo, pri nas popolnoma suh in lep, v nekaterih drugih krajih pa deževne. Doslovno torej tudi tega pravila ni jemati. Ako pa to pravilo tako razumevamo, da povzroči močnejše deževje ne vsej srednji Evropi med 10. in 31. marcem daleč deževno in mrzlejšo periodo, potem je pravilo dokaj resnično. Geografska lega srednje Evrope je namreč taka, da bi ob tem času morali prav za prav imeti vsako leto daleč deževje; da se to ne dogaja leto za letom, ampak le včasih, zavisi od vremenskih anomalij, ki jih povzročajo morskotokovi.

Pri ne povsem doslovni razlagi izlučimo iz marsikaterega vremenskega pravila jedro meteorološke pravilnosti. Vsekeor jih je med njimi mnogo nerazumljivih, zlasti nejasna so ona, ki nimajo splošnega pomena in ki se nanašajo le na nekatere določene dneve, dasi imajo včasih tudi ta vsaj nekaj upravičenosti.

Spremembe v količini racioniranih živil v Nemčiji. Za dobo od 6. aprila do 3. maja stopijo v Nemčiji v veljavo nove spremembe v višini racioniranih živil. Zviša se obrok sira, nadalje dobi vsak potrošnik eno dozo kondenziranega mleka. Zmanjšajo pa se obroki kruha, mesa in masti za nekatere vrste potrošnikov. Iz Frankfurter Zeitung posnemamo naslednjo tabelo količin racioniranih 3 vrt živil tedensko po novi odredbi (v oklepajih dotedanje količine): kruh: otroci do treh let 900 (1100), od 3—6 let 1200 (1100), od 6—10 let 1700 (1700), mladina od 10—20 let 2600 (2600), normalni potrošniki nad 20 let 2000 (2250) gramov, nočni delavci in daji časa delovni delavci 2600 (2850), težaki 3400 (3650) in delavci za najtežje vrste dela 4400 (4650) gramov tedensko. Mast: otroci do treh let 125 (125), od 3—6 let 188 (188), od 6—14 let 266 (266), od 14—18 let 269 (301), normalni potrošniki nad 18 let 106 (269), nočni delavci 226 (289), težaki 306 (394), delavci pri najtežjih delih 575 (738) gramov. Meso: otroci do 6 let 150 (250), mladina od 6—18 let 350 (400), normalni potrošniki nad 18 let 300 (400), nočni delavci 450 (600), težaki 600 (800) in delavci pri najtežjih delih 850 (1000) gramov. Vsi navedeni obroki veljajo tedensko.

2. Stanko Kociper: Šentjurjski provizor.

Cisto drugačnega značaja kot »Potopljeni svet« je Kociper »Šentjurjski provizor«. Tudi to je sicer drama o mladem duhovniku Antonu Trpinu, ki je težišče igre, toda to je ljudska igra v najboljšem in najlepšem pomenu besede. Zato je bilo primerno, da se je lotilo Slomškovo prosvetno društvo, saj je ravno to društvo v času svojega desetletnega dela uprizorilo v Zagrebu največ slovenskih iger, med katerimi je bilo mnogo zares dobrih stvari; pridobilo si je tudi svoje občinstvo, ki je vedno cenilo društvene prireditve in se jih rado udeleževalo.

Dejanje je pisatelj postavil v »revno šentjurjsko laro«, kjer deluje mladi provizor A. Trpin, ki ima pri sebi svojega staro in slepo mater Feroni. Feroni pomaga mlado dekle Magda, katero je vzel provizor v župnišče iz hvalečnosti do njenega očeta Požganovega Franca, ki je podpiral Trpina v dijaških letih, pozneje pa je s pravičnim zapravlil lep grunt. V Magdo se zagleda sosedov sin Dolinarjev Vanček, ki jo namerava poročiti. Toda ob košnji Vančka ubije strela in Magda ostane sama, pod ercem pa nosi otroka, ki je nedolžen sad njune ljubezni. Nenadna in strašna Vančkova smrt in pa še strašnejša misel, da bo zaradi obdolžitve oekrbnika Lovreta, katerega je Magda odbila, padla sumnja, da je oče njenega otroka provizor, je vzela Magdi zdravje, v njeno omračeno pamet pa se je zajedla misel, da mora otroka prikriti, da reši čast nedolžnega provizorja. Magda po porodu vrže otroka v potok in umre, preden je mogla komu povedati, kdo je oče njenega otroka. Uzlajeni Lovro in razuzdani mogotev Korenjak razneseta po fari strašno obdolžitev o provizorju, proti kateremu so

KULTURNI OBZORNIK

Dve slovenski igri v Zagrebu

1. Stanko Cajnar: Potopljeni svet.

Dosedanje prireditve Slovenske kmečko-delavske sloge in Slomškovega prosvetnega društva so imele pečat renebo, ki se zaveda, da tudi za razvedrilno nemejo nuditi ljudem površine in zlagane podobe življenja.

V vrsto najresnobnejših prireditev spada tudi Cajnarjev »Potopljeni svet«, ki ga je 7. marca v režiji g. Davorina Petančiča uprizorila igralska družina Slovenske kmečko-delavske sloge. »Potopljeni svet« je drama iz sodobne življenjske problematike, najvidnejši vlogi v njej pa igra katoliški duhovnik dr. Pavel Velnar. Dr. Velnar je nadarjen in delaven mož, ki ima ostro oko in razumeva-joče srce za duhovne in tvarne potrebe današnjega človeka. Svoje delo je začel kot kaplan v delavskem kraju in ga nadaljeval kot bogoslovni profesor, dokler ga nieta njegov brezobzirni radikalizem in pretirana občutljivost pripravili do tega, da je obupal nad človeško družbo in dal slovo svojemu duhovniškemu poklicu. V razgovoru s školom Velnar tudi jasno razkrije vzroke svojega odpada: »Razočaralo me je življenje onih, ki so odgovorni za krščanstvo. Svet, v katerem sem živel, me je razočaral. Vera vanj se je porušila.« Seveda mu tudi nova služba in življenjsko okolje, v katero je prišel, ni moglo prinesiti miru, sreče in zadovoljstva. Ko je potem v njegovo življenje stopila še

lahkoživa in uživanja željna Lilijana Garnier, ki mu pač ni mogla nadomestiti prav ničesar, kar bi vsaj malo odtehtalo lepoto tega, kar je zavrgel, je bilo njegovo razočaranje še večje in bridkost še grenkejša. Moral je priznati: »Moje življenje je bilo lepo, dobro in plemenito, vse je bilo moje, ker sem videl v tem smisel katolištva.« V silnem dušnem trpljenju in zapuščenosti, ko se mu je v gluhih nočnih urah zabujala vest in ko je daljna misel kakor glasovi zvonov iz potopljenega sveta trkala na srce, je Velnar spoznal svojo usodno zmoto. In tedaj so začele v njegovi duši poganjati kali novega življenja, misel o vrnitvi je postajala vedno močnejša, dokler ni ob srečanju s prelepo Klarino podobno dozorel sklep: nazaj, domov, k Očetu! Iz pretresljivega doživlja ob nesrečni Vivinini smrti in iz Klarinih besed: »Hotela sem poljubiti roko, ki bo zopet delila blagoslov,« je določeno nakazano, da bo Velnar po pridobitvenih izkušnjah postal zopet duhovnik, izčiščen, izkušen in dober duhovnik. Končna misel drame, katero preveva rahla simbolika, ki jo Cajnar sploh ljubi (n. pr. prelepa zgodba »V planinah«, ki se dvigajo nad nizkotno umazano in dolgočasno vsakdanjost) je, da lepe, čiste in urejene duše (Klara) prinašajo blaginjo čisti in drugim, plitvi, ebične in neurejene (Lilijana, Vivina) pa uničujejo erečo sebi in vsem, katere srečajo v življenju.

To miselno bogastvo, ki ga je Cajnar podal v mojstrsko izbrusenem dialogu, sem tudi podpisani poudaril v kratkih uvodnih besedah pred igro. Prav tako je Petančič s svojo režijo hotel dati tej kabinetni drami, kjer je tako malo fabule in skoraj nič zunanje dejanja, čim preprostejšo obliko brez vsake teatralike. Do izraza naj bi prišla predvsem

misel in iskren razgovor o najusodnejših vprašanjih, ki pretresajo in na katera si mora tudi danes reneben in misleč človek dati odgovor. Glavne vloge so bile v rokah že preizkušenih igralcev »Lepa Vide« in »Magde«. Dr. Velnarja je igral g. Viktor Kokalj, ki se je dobro življal v stanje razmišljajočega in nesrečnega moža, ki v sebi nosi vso tragiko modernega človeka. Kokaljeva igra je bila tu in tam nekoliko preveč zadržana in zasirita, v glavnem pa zelo solidna, posebno njegov glas in govor sta ugajala. Rafinirano in blazirano Lilijano, ki se neomejeno predaja svojim čustvom in hoče samo ugoditi in udobiti, kakor roža, ki se obrača za soncem in pije njegove žarke, dokler jo obevajo, je igrala gdč. Milena Zorčičeva. Zorčičeva je bila v začetku za spoznanje in indisponirana, toda konec l. dejanja in njena igra v III. dejanju nam bo ostala v najlepšem spominu. Značilno vlogo površne in lahkožive Vivine je prikupno podala ga. Vera Lavrihova in potrdila svoj uspeh, ki ga je dosegla v »Magdi«. Lepo igralsko nadarjenost je pokazala tudi gdč. Marija Jermanova, ki je umirjeno in prepričljivo podala Klaro Vigny, plemenito in globoko verno ter izobraženo dekle, ki je podobna prave ljubezni in žrtvujoče se nežne ženske dobrote. Značaj škofa Cirila, katerega je pisatelj izdelal z veliko skrbjo, je nekoliko medlo in neizrazito podal g. Tone Zorko. Premalo se je videla škofova resna volja, da reši svojega duhovnika in izpolni naloge, ki mu jih čas neizprosno nalaga. Škofovega slugo je upodobil g. Ianez Lavrih, brezposelnega delavca pa g. Ciril Križnič. Slovenske Kmečko delavske sloge je tudi ob tej priložnosti izdala lepo urejen spored (št. 4) s člankom o pisatelju in njegovi drami.

Drobne novice

Koledar

torek, 24. marca: Gabriel, nadangel; Simon, otrok; Latin, škof; Selevk, spoznavalec; Mark, mučenec.

Sreda, 25. marca: Oznanjenje Marijino; Dula, mučenica; Dizma, spok.; Kvirin, mučenec.

Lunina sprememba: Prvi krajec: 25. marca: ob 1.01 uri zjutraj. Herschel napoveduje sončno vreme.

Novi grobovi

† Dr. Jože Marjetič

Dne 19. marca t. l. je umrl v Zagrebu v slovenskih in hrvatskih krogih dobro znani zdravnik dr. Jože Marjetič v starosti blizu 50 let. Doma je bil iz Skočjana pri Mokronogu. Po končani gimnaziji v Novem mestu in po vojaški službi skozi vso prvo svetovno vojno je študiral medicino v Gradcu, na Dunaju in v Zagrebu. Svoj zdravniški poklic je izvrševal v Zagrebu in okolici. Zapušča ženo in hčerko.

Z njim se je od nas poslovil mož, ki ga je zaradi njegovega čistega značaja vsakdo spoštoval. Mnogi ga bodo težko pogrešali. Dr. Marjetič je izšel iz rodu, ki se je že v dijaških letih plemenito navduševal za organizirano katoliško prosvetno in karitativno delo med narodom. Po slovenskem vzorcu je v tem pogledu skušal delovati tudi med Hrvati. Temu svojemu prizadevanju je žrtvoval mnogo svojih sil, časa in truda, kateremu pa uspehi zaradi neugodnih razmer niso popolnoma ustrežali. Pač pa si je pri tem nabral mnogo dragocenih izkušenj v presojanju različnega položaja med Slovenci in Hrvati. Njegove sodbe o tem so bile jasne, odkrite in neustrahovane. Za njegovo plemenito srce pričča njegovo sočutno zanimanje zlasti za siromašne in zanemarjene ljudske plasti, ki jih je v neposrednem stiku pri svojem poklicnem delu skušal dvigniti gmojino in duhovno. Ker so ljudje dobro vedeli, da za svoje delo ne zahteva velike odškodnine, so ga tem rajši in tem bolj pogosto klicali. Bolniki so ga oblegali doma, istočasno pa so ga klicali zdaj na tja, zdaj na oni konec zagrebške okolice. Zdravil pa je ne le telesne, ampak tudi dušne bolečine in je marsikakega zakrnjenca s svojo dobroto in s svojo jasno in odločno besedo omelel. Bil je med prvimi, ki so za zagrebške Slovence organizirali slovensko službo božjo v cerkvi sv. Roka. Prav tako si je z vsemi močmi prizadeval za srečno uspešno ustanovitev nove predmetne župnije v Kustošiji.

Njegova hiša je nudila gostoljubno sprejem vsakemu njegovemu staremu znancu in prijatelju. Tudi sam je ostal vedno v najpripravljenosti zvezi s svojim rojstnim domom in z domačimi, zlasti s svojo še živečo materjo in bratovo družino. Nikakor pa mu niso mogli iz epomina ljudje, s katerimi je moral ekupaj prenašati grozote in trpljenje prve svetovne vojne. Ze med vojno se je toplo spominjal mnogih nesrečnih žrtv v svojih objavljenih posmrtnicah, kakor svojih dveh rojakov, Valentina Skuška in Jožeta Cvelbarja. Končno je priredil za tisk obširen rokopis, ki popisuje vse te njegove doživljaje. Na svoj godovni dan pa je prestal vse trpljenje tega sveta. Naj počiva v Bogu! Njegovim svojim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je v starosti 76 let umrl gospod Franc Zajec, brivski mojster in častni član Združenja brivcev in lasničarjev. Pogreb bo v torek, dne 24. marca ob štirih popoldne v Zal, kapelica sv. Jakoba, na pokopališču k Sv. Križu.

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal gospod Josip Jermol, železniški uradnik v pokopju. Pogreb bo v torek, 24. t. m. ob pol štirih popoldne v Zal, kapelica sv. Jožefa, k Sv. Križu.

† Na Dobrovi pri Ljubljani je umrla gospa Marija Rihar, žena posestnika. Pokopali po bodo v sredo, 25. marca na domačem župnem pokopališču. Naj jim sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Osebnostne novice

== Promocija. Dne 18. t. m. je bil na zagrebški medicinski fakulteti promoviran za doktorja zdravstva g. Rojc Lojze iz Ljubljane. Cestitamo!

Slavne zastave »Novare« so bile slavnostno sprejete, ko so prišle v Trieste. Obe zastavi novarskega polka, ki sta videli toliko slavnih bitk, v katerih sta navduševali vojske svojega polka, sta prispeli v Trieste v jutranji uri v posebnem vagonu. Na kolodvoru so jim priredile vojaške oblasti slavnosten sprejem, katerega so se udeležili častna vojaška četa ter oddelki vseh rodov orožja in tržaški garniziji. Prisotni so bili tudi najvišji predstavniki oblasti. Ob zvokih vojaške godbe so nato v slavnostnem sprejedu prenesli eno izmed zastav v vojašnico Viktorja Emanuela

govorili tudi nekateri navidezni dokazi. Provizor Trpin vdano nosi vse krivice in trpljenje v trdnem zaupanju v Boga, ki bo o pravem času rešil čast svojega duhovnika in mu poplačal trpljenje. In to se tudi zgodi: pod Magdinim vzglavjem so našli Vančkovo pismo, ki pojasni, kdo je oče Magdinega otroka. Lovro in Korenjak priznata svoje hudobne laži, provizorju pa je vrnjeno dobro ime in ljubljena župnija.

Provizor A. Trpin je podoba najboljšega duhovnika. Na prvi videz se bo zdel komu morda preveč čustven potrpljenjekar, kot otrok mehoben in sentimental, da bi si želeli bolj pogumnega v boju proti slabosti in hudobiji ter odločnejšega v boju za resnico in za Magdino in svoje dobro ime. Toda ne smemo pozabiti, da je bil že resno bolan in da se je slednjič obnesla njegova globoka vera v zmago resnice. — Njegova slepa mati Ferona je prava slovenska mati, ki je ponesena na svojega sina duhovnika in srečna ob njem. Sama pravi: »Zelela sem si da bi bil erčen, da bi lahko živel bolje, kot smo mi, brez skrbi in dobro« (II. delj.). v njej pa je bila še tiha želja, ki jo je izrekel Franc, da bi tudi ona imela lepo starost poleg sina, katerega v svoji nežnosti do konca imenuje le »moj Tonček«.

— Predstavniki naše vaške eurovosti, površnosti in prenapetosti v obojanju, ki marsikomu zagreni ali pa celo uniči življenje (kot n. pr. nesrečni Magdi), so župan Korenjak, oskrbnik Lovro Kocen, Magdin oče Požganov Franc, Urša in Neža. To so ljudje, ki imajo eicer nekaj arca in pameti, vendar pod vplivom šmarnice in svojih slabosti le preradi verjamejo vsaki čenči in neumnosti. Samo nesrečni vinčar Tjaš Krampač trdno verjame v provizorjevo nedolžnost, tudi tedaj, ko celo njegova

III. v via Rosetti, kjer se poslej hrani, drugo pa so spravili na postajo Campo Marzio, od koder je nato bila prepeljana v Polo.

— Petkratni svetovni mojster. V Monfalconeju ima dopolnjava športna organizacija CRDE (Združene jadranske ladjedelnice) v svojih vrstah zanimivega prvaka. Gabriel Cerne je petkratni svetovni mojster v hitrostnem drčanju na kolečkih. Ta prvenstva si je pridobil lansko poletje. Te dni mu je njegova športna organizacija priredila poseben počastitveni večer, na katerem so mu izročili pet najvišjih športnih odlikovanj — kakor jih dobijo italijanski športniki le, če so dosegli rezultate svetovne veljave.

— Na bojišču je padel tržaški rojak, artilerijski kapitan Aldo Brandolin. Pokojnik je bil aktiven oficir, ki se je odlično uveljavil na številnih bojiščih s svojo hrabrostjo in večino.

— Dogoni glavne živine. Prehranjevalni zavod Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino priredi v prihodnjem tednu te-le dogone za glavno živino: dne 30. marca 1942 v Metliki za govedo in prašiče; dne 31. marca 1942 v Novem mestu za govedo in prašiče; dne 31. marca 1942 v Mokronogu za govedo in prašiče; dne 1. aprila 1942 v Velikih Laščah za govedo in prašiče; dne 1. aprila 1942 v Logatcu za govedo in prašiče.

— Zdravstvena zadruga za sodni okraj Vrhni razpisuje službeno mesto zdravnika. Og. zdravniki, ki bi se zanimali za razpisano mesto, naj se obrnejo s svojimi vlogami na gori navedeni naslov.

— Marčev sneg — beraški gnoj. Marec rep zavija in prinaša nam najrazličnejše vreme. Lepo, jasno, sončno, nato oblačno, kisló, deževno in snežno. V soboto je barometer dosegel rekord 773.6 mm, v nedeljo pa se je že znižal na 767.6 mm, pa se je v ponedeljek, 23. marca, zopet dvignil na 769.9 mm. Zadnje dneve se je jutranja temperatura še vedno vrtela nad ničlo, toda v ponedeljek je padla na 1.4 C pod ničlo. Proti jutru je začelo snežiti. Naletaval je droban in suh sneg. Pravijo sicer, da je marčev sneg beraški gnoj, toda le oni, ki pada v debelih in mokrih kosmih. Sneg nekoliko ovira razna dela po vrtovih in na njivah. Po gredah so se ljudje že pripravili, da jih očistijo, prekopljejo in začno saditi razno povrtnino in druge stvari, v prvi vrsti zgodnji grah, za druge pridelke je še vreme premrzlo. Ljubljana je nekoliko narasla.

— Požar povzročil 150.000 lir škode. V Villa Opicina je nastal požar na vili inž. Lignanija. Ogenj je izbruhnil najprej v dimniku, kjer so se vnele saje, zaradi hude burje pa se je tako razvnel, da so se užgali tramovi na podstrešju ter so nato plameni zajeli vse zgornje prostore. Na pomoč so takoj prišli gasilci iz mesta, ki so po napornem peturnem delu požar pogasili. Imeli so trdo delo, da so obvarovali sosednje zgradbe pred nesrečo. Požar je povzročil na lepi vili 150.000 lir škode.

Ljubljana

1 Združenje brivcev in frizerjev vlnudno naproša svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži pogreba našega zaslužnega častnega člana g. Zajca Franca star. v torek, 24. marca ob 4. popoldne v Zal, kapelica sv. Jakoba.

1 Zobni ambulatorij dentistične šole v Ljubljani. Vegova ul. 8-I, sprejema ob ponedeljkih, sredah in petkih dopoldne. Cene nizke, izdiranje zob brezplačno.

1 Naročniki korenja (samo ti, ki so ga naročili in plačali), naj se zglase v ponedeljek 23. t. m. v pisarni »Zegoez«. Za druge korenja ni.

1 Red Premierski bo imel danes, v torek ob 17.30 predstavo Bernauerjeve in Oesterjeve tridejanske veselice »Konto X«, ki ga je prevedel Danilo Gorinšek. Igrali bodo: Ekscelencio pl. Alkano, vdovo po generalu — Gorinskova, Uli, njeno hčer Starčeva, Oskarja, njenega brata — Blaž, korvetnega kapetana — Bratina, dr. Solarja, — Nakrest, Izidorja Srakoperja, vodjo odvetniške pisarne — Gorinšek, Piškurja — Košič, Avgusto, njegovo ženo — Rakarjeva, Zamorska, bančnika — Košuta, Mino, eobarico — Križajeva, strojeopisko R. Stritarjeva. Igro je režiral Milan Košič.

1 Abonenti reda Sreda bodo imeli v sredo ob 17.30 uprizoritev Govekarjeve ljudske igre »Rokovnjači«. Dejanje se godi leta 1810 v Kamniku in njegovi okolici in pokaže usodo rokovnjaškega poglavarja Nandeta in njegove tolpe. Delo obsega osem slik, ki se godijo: 1. v Kamniku, 2. pri čevljarju Bojcu, 3. na Paleževini, 4. pri sodniku Gavriču, 5. v krčmi pri Urši, 6. v Črniem grabnu, 7. v kolovški pisarni, 8. na Paleževini. Igro je režiral prof. Šest, glasbo je komponiral Viktor Parma.

1 V petek ob 15 bo v Drami popoldanska predstava po zelo znižanih cenah od 10 lir navzdol. Uprizorili bodo Flerosovo, Čailavetovo in Reyev komedijo »Lepa pustolovščina«. V delu je pokazan konflikt mlade neveste med ljubeznijo in družbenimi oziri. Pustolovščina, ki jo doživi s svojim mladostnim prijateljem na begu pred poroko, je prika-

lastna mati Ferona zdvomi nad njim. Tjaševa obljuba: »Gospod provizor, ne bom več pil, dokler se ne pokaže, da ste nedolžni!« (II. delj.), je pravo nasprotje vsem vaškim zdražbarjem in ena najlepšejših misli v dramu. In to je največja odlika te prelepe ljudske igre, da gledalci niti za hip niso v negotovosti ali v dvomu zaradi duhovnikove nedolžnosti, ki na koncu tudi tako prepričljivo zmaga.

Tudi pred to igro sem podpisani imel kratek uvodni govor in razložil pomen in namen ljudske igre. Kot gost je delo režiral g. Davorin Petančič. Slomškovi igralci so se prav dobro izvželi v to hvaležno in učinkovito odsko delo in izvrstno zadeli ton pravega ljudskega igranja. »Sentjurjevi provizor« je izšel l. 1941 v Domu in svetu (št. 1—3) in je zdaj doživel svoj odreki krest. Čeprav je tu in tam opaziti še kakšno okornost in trdoto, vendar je treba avtorju, ki je pred leti izdal še drugo uspelo ljudsko igro »Zasad«, priznati lep talent za dramatiko. Slomškarijo so po vrsti dobro rešili svoje vloge; zlasti glavne vloge, katere je avtor temeljiteje izdelal, so bile dobro podane. Druge, ki so bile samo skicirane, so dopolnile podobno vaškega življenja; nekatere so bile preveč karikirane.

Obe dramati sta bili uprizorjeni v Frančiškanski dvorani na Kaptolu, ki je sicer lepa in ravno prav velika za take prireditve, ki pa je na žalost akustično elaba in ima premalo primerno odsko opremo (kulise, razsvetljava). To se je čutilo zlasti ob »Potopljenem svetu«, ki bi bil ob isti igri v Malem gledališču mnogo bolj učinkovito; Slomškarijo pa so se kar dobro znašli in obračali na odru, imeli so pa še to prednost, da jim ni bilo treba nič menjati prizorišča, kjer se vsa tri dejanja vršijo v provizorjevi sobi.

Gregorič Joža,

Zopetna naselitev ozemlja, ki so ga zapustili Nemci

»Emona«, zavod za poljedelstvo in nepremičnine v Ljubljani, objavlja glavne pogoje, ki urejajo oddajo v zakup hiš in posestev, od koder so se izselili Nemci.

Nacrť družbe »Emona« je vpostavitve malih posestev, kar pa zahteva dolga proučevanja tudi zaradi preureditve kmetijstva: medtem je »Emona«, da bi olajšala položaj kmetov in priseljencev, ki nujno čakajo na dodelitev hiše in zemljišč, sklenila dodeliti jim to v zakup pod izredno ugodnimi pogoji.

Prednost bodo imele družine, ki so vajene kmečkega dela, vendar pa je tudi prostora za gozdne delavce, ki potrebujejo samo hišo z malim vrtom, za trgovce, za obrtnike itd., ki bodo brez dvoma imeli priliko uveljaviti se s svojim delom.

Vsem, ki so že predložili prošnjo, so bila že poslana povabila, da se predstavijo v vasi, ki so si jo izbrali, in če bi tega povabila ne bili preeli, se bodo kljub temu lahko predstavili v uradu v Kočevju, da se bodo potem podali na kraj, kjer se želijo naseliti.

Takoj se bo izvršila dodelitev hiše v razmerju s številom družinskih članov in obsežnostjo gospodarstva, ki se želi ustanoviti: za hišo je določena zelo nizka zakupnina, ki je začasnega značaja. Ob izročitvi hiše se sklene zakupna pogodba za kmečko gospodarstvo z obvezo, da se bodo dodelile njive tekom meseca aprila, travniki in pašniki pa tekom maja v razmerju z delovno močjo družine in obsežnostjo kmečke hiše.

Tisti, katerim bodo zaradi sestave njihove družine in ker se pečajo s kakim drugim poklicem, dodeljena zemljišča samo v malem obsegu in sicer največ do dveh hektarjev, bodo plačali malo zakupnino za hišo in razen tega zakupnino v naravi za zemljišče.

Tisti pa, ki bodo preeli v dodelitev več zemljišč kakor v tej izmeri (njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri več kakor dveh hektarjev) bodo morali plačevati samo zakupnino v naravi, določeno za ta zemljišča, medtem ko se jim bo začasno določena zakupnina za hišo odobrila. S tem se daje prednost številnim družinam in olajšave za ustanovitve izdatnih kmečkih gospodarstev.

Pri zakupih trgovskih in obrtnih podjetij se bo zakupnina hiše prištela k zakupnini od zemljišč, ki se bodo zahtevala.

Vrednost in ravnanje interesentov se objavlja zakupnino v naravi za vsak hektar, določene

zana odreko učinkovito. Lahkotni dialogi in situacijska komika dajeta igri mnogo mikavnosti. Delo je režiral J. Kovič.

1 Abonenti reda A. bodo imeli v torek predstavo Donizettijeve komične opere »Don Pasquale«. Peli bodo: Basqualeja - Betetto, Malatesto - Janiko, Ernesta - Sladoljev, Norino - Mlejninkova, notarja — Jelnikar. Dirigent: Anton Nelfat, režiser: Robert Primožič, zborovodja: R. Simoniti. Začetek predstave bo ob 17.

1 Opera pripravila mladinsko opereto F. Lehara »Indija Koromandija«, kot naslednjo predstavo ki bo odigrana izven abonmaja. Otroci, ki sodelujejo pri njej, bodo imeli ekušnjo v torek ob 11 dopoldne.

Ljubiteljem

umetnosti

Dobili smo nekaj krasnih in elegantnih edicij z reprodukcijami del slavnih umetnikov:

1. Zbirka Athenaeum

Fontana di Roma — Mozalei Rizzarini — Cattedrale di Chertusa — Venezia — T. Scana Mediovele — Scultura Etrusca itd. Vsak zvezek ima 40 tabel v bakrotisku in velja 20 lir

2. Veliki mojstri barv

Bellini Giovanni, 8 barvnih tabel
Moretto da Brescia 11 barvnih tabel
Fornera, 8 barvnih tabel itd. Vsak zvezek 30 lir

3. Mojsirska dela slikarstva

Van Dyck — Rembrandt — Raffaello — Tiziano — Velazquez — Giotto
Vsak zvezek ima 10 barvnih tabel in velja 20 lir
Oglejte si jih v naši izloži in v knjigarni Ljudska knjigarna v Ljubljani, Pred Skofijo 5

Gledališče

Drama: V torek 24. t. m. ob 17.30: »Konto X«. Premierski abonma. — Sreda, 25. t. m.: ob 17.30: »Rokovnjači«. Red Sreda.

Opera: V torek, 24. t. m.: ob 17. uri: Don Pasquale. Red A. — Sreda, 25. marca ob 17. Prodana nevesta. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Frančiškanska prosveta

V sredo, 25. marca ob 5. popoldne »Pogumni krojaček«. Mladinska predstava. Igra je dosegla pri prvi uprizoritvi zelo lep uspeh. Posebno je ugaljala občinstvu krasna scenerija in odlična izvedba igre, ki je zadovoljila posebno naše najmlajše, ki so z velikim zanimanjem sledili tej lepi pravljici igri. Vabimo vse, ki še niso imeli prilike videti igre, da si jo ogledajo. Starši, pripeljite s seboj svoje otroke! Vstopnice dobite v trgovini Siligijo in na dan predstave v sredo od 9. ure dopoldne dalje pri blagajni frančiškanske dvorane.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6, mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Garbus, Moste, Zaloška cesta 47.

Poizvedovanja

V nedeljo dne 22. marca 1942 proti večeru sem našla v Gosposki ulici 21 lir. Dobe se v upravi.

Radio Ljubljana

Torek, 24. marca: Poročila v slovenščini — 7.45 Lohka glasba, v odmoru napoved časa — 8.15 Poročila v italijanski — 12.15 Koncert pianiste Rossane Bottai — 12.40 Koncert violinistke Franke Ročeve (pri klavirju Marta Bizja Valjalo) — 13. Napoved časa — poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini — 13.20 Filmska glasba — Orkester vodi dirigent Zeme — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Radijski koncert vodi dirigent Drago Mario Sijance: Pisana glasba — 14.45 Poročila v slovenščini — 17.15 Koncert sodobne italijanske glasbe, vodi dirigent Ettore Gracis — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Kvintet harmonik — 20. Napoved časa — Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini — 20.35 Koncert izvajaja papeški zavod za sveto glasbo s sodelovanjem družbe ELAR — V odmoru predavanje v slovenščini — 21.35 Zanimivosti v slovenščini — 21.45 Cvetlične pesmi — 22.15 Sprehod v pomlad — orkester vodi dirigent Spaggiari — 22.45 Poročila v italijanski.

S Spodnjega Stajerskega

Pri Veliki Nedelji so dne 10. t. m. pokopali očeta znane Kociprove družine iz Stanovna, 90 letnega g. Janeza Kocipra. — Pokojnik je bil krepka prielška gorčanska grča, ki je preživel že več svojih otrok in vnukov. Splošno znan je bil zaradi svojega izrednega spomina, čvrsteja zdravja in šegavosti.

za že posejana zemljišča z žitom, kjer mora zakupnik izvršiti le še malo dela, odnosno za zemljišča za pomladno setev, katerih zakupnina je preračunana na podlagi pridelka v krompirju. Za travnike in pašnike se bo določila ob izročitvi primerne zakupnina v razmerju s njihovo donosnostjo.

Okraj KOČEVJE

Žito: Najmanj 3 kvintali, največ 6 kvintalov.

Krompir: Najmanj 3 kvintali, največ 6.5 kvint.

Okraj KOČEVSKA REKA

Žito: Najmanj 1.5 kvintala, največ 3 kvintali.

Krompir: Najmanj 1 kvintal, največ 4 kvintali.

Okraj MOZELJ

Žito: Najmanj 1.5 kvintala, največ 3.5 kvintala

Krompir: Najmanj 1 kvintal, največ 4.5 kvintala

Okraj KOPRIVNIK

Žito: Najmanj 1.5 kvintala, največ 3 kvintali.

Krompir: Najmanj 1 kvintal, največ 4 kvintali.

Okraj ČRNOMELJ

Žito: Najmanj 1.5 kvintala, največ 4 kvintali.

Krompir: Najmanj 1 kvintal, največ 5.5 kvint.

Okraj STARI LOG

Žito: Najmanj 1.5 kvintala, največ 2.5 kvintala.

Krompir: Najmanj 1 kvintal, največ 3 kvintali.

Tisti, ki želijo dodelitev hiše in zemljišč, morajo upoštevati sledeča določila:

1. Morajo se požuriti, ker je hiš samo omejeno število in je število prosilcev mnogo višje.

2. Morajo prinesiti s seboj vse orodje, sredstva in semena, s katerimi razpolagajo.

3. Ako želijo postati lastniki posestva, si morajo že sedaj izbrati posestvo, ki ga smatrajo za najbolj primerno po svojih gmojnih in delovnih možnostih.

4. Tekom aprila se bodo pričela velika gozdna dela: zaradi tega naj zakupniki razmislijo o primernosti naselitve v kraju, kjer bi si lahko preskrbeli tudi izvenkmečko delo.

»Emona« je ukrenila vse potrebno za čim večjo in vsestransko pomoč v dobi setve, da bodo družine dobile iz zemlje, kar je potrebno za življenje.

Nacrť zakupne pogodbe se lahko pogleda v uradih družbe »Emona« v Ljubljani in v Kočevju ter pri okrajnih uradih »Emona« v Kočevju, Mozlju, Koprivniku, Črnomlju, Kočevski reki in v Starem logu, kakor tudi pri gospodih župnikih raznih vasi.

Velika zborovanja v Mariboru. Za zaključek velikih zborovanj štajerske domovinske zveze na Spodnjem Stajerskem sta bili preteklo soboto, dne 21. marca, v Mariboru dve veliki zborovanji. V avtobusni garaži, največji dvorani v mestu, je govoril zvezni vodja Steindl prebivalstvu desnega dravskega brega, v dvorani domovinske zveze pa Siegfried Tremel prebivalstvu levega dravskega brega.

Iz Triesteja

Novo vodstvo lista »Vita nuova«. Nabožni tednik »Vita nuova«, ki izhaja v Triesteju, je dobil novega urednika. Dosedanji urednik, župnik iz Rojana, Franc Drius, je odstopil, ker mu vodstvo njegove župnije zadaja preveč dela. Škof msgr. Santin je imenoval za urednika duhovnika Jurija Bearja.

Smrtina nesreča se je pripetila na postaji Campo Marzio. Zeleničar Viktor Pol je zašel med odbijače dveh vagonov, ki so mu stisnili prsni koš ter je nekaj minut zatem izdihnil.

Uprava tramvaja štedi s električno energijo. Poleg ukinitve nekaterih voženj na vseh tramvajskih progah štedi uprava tudi z ukinjenjem številnih postaj. Prizadetih je vseh 12 prog.

Slednjič mu je ves obupani Mišek naročil, naj odnese to dragoceno pohištvo nazaj v skladišče in ga je napotil tja. Ko se je vrnil v urad, da bi videl, če je Kužek izpolnil njegovo naročilo, ga je zagledal pred seboj s klobukom in pipo liki Sherlock Holmes, s povečevalnim steklom v roki in s parom spon za vklepanje rok in še s škatlo s pripravo za posnetke prstnih odtisov.

»Poglej, Mišek, kako sem eleganten,« je rekel Kužek zadovoljno. »Neumno bi bilo, če bi bil odnesel vse tiste lepe stvari v skladišče, ne da bi dobil zanje kaj drugega. Zato sem kupil v zameno vso tola policijsko opremo.

Rimsko pismo:

Ob triletnici kronanja papeža Pija XII.

Nekaj časa so že mislili, da sveti oče ne bo mogel letos osebno prisostvovati slovesni obletnici kronanja v Sikstovi kapeli. Kakor mnoge druge, je tudi njega nekoliko potrla letošnja pomladanska influenza. Ze pred štirinajstimi dnevi so pri avdiencah opazili, da slabo izgleda in ima hripav glas. Zato nekaj časa ni imel običajnih nagovorov. Ker si le ni hotel dati miru, se je prehlad povečal, nakar so ga zdravniki s silo spravili za nekaj dni v posteljo. To je bilo prvič v treh letih, da so za nekaj dni avdiencie prenehale, tako je neumorno delaven. Ze dve leti si ni privoščil nobenega oddiha in tudi v najbolj vročih poletnih mesecih ni odšel na poletno pristanišče v Castelgandolfo, ampak je vztrajal v Rimu. Znano je, da redno dela vsak večer v svoji študijski sobi pozno v noč do ene, do dveh čez polnoč in da navadno spi komaj štiri do pet ur. Pravi, da je tako vajen in da mu to zadostuje. Sicer je res izredno živav in odporen, drugače bi takih naporov ne zmogel. Avdiencie trajajo dnevno po več ur, zlasti skupne avdiencie so dolge in naporne, pa kljub temu si najde časa za študij in za sestavo izredno globokih govorov, v katerih zadnje čase posebno obravnava zakrament sv. zakona in temelje krščanske družine.

Zadnja bolezen je torej minila brez zlih posledic in tako se je mogel osebno udeležiti tretje obletnice svojega kronanja. Za to pobožnost je bila v Sikstini slovesna peta maša, ki jo je opravil dekan kardinalskega zbora Granito Pignatelli di Belmonte. Čeprav je senior med seniorji in ima že 91 let, je vendar še izredno trden in vse dekanske posle sam opravlja. Tudi poldrugo uro trajajočo slovesno mašo je odpel brez težav in s čistim glasom.

Zadnjič sem bil v Sikstovi kapeli, ko je bila zadušnica za pokojnim Pijem XI. Tudi tokrat sem dobil vstopnico prav za vstop v kapelo, medtem ko je veliko število vstopnic bilo izdanih le za prisostvovanje pri papeževem slovesnem sprevodu od njegovega stanovanja do Sikstove kapele. Slovesnega spreveda zadnjič ni bilo, pa tudi Sikstina se je tokrat kopala v neprimerno večjem sijaju luči in živih barv, kakor pa ob zadnjem žalnem obredu.

Točno ob pol enajstih — sedanji papež slovi po svoji točnosti — smo iz dalje začuli v kapelo nenaden šum človeških glasov, ki se je hitro stopnjeval. Iz prednjih dvoran smo že razločili navdušene klice: Evviva, Evviva. Ploskanje in klicanje je naraščalo kakor šum morskih valov, ki se bližajo obali. Pred vrati kapele ga je bilo čuti že kakor vihar. Še preden smo kaj videli, je tudi nas potegnili v svoj vrtinec. Vsi vstajajo s sedežev, zadaj stoječi se vzpenjajo na prste in stegujejo vratove, da bi tudi kaj videli. Kratko povelje in švicarji, ki po sredi kapele tvorijo špalir, dvignejo orožje. Potem se na vratih prikaže plemiška straža v sijajnih oklepah in z bogatimi črnimi in belimi perjancami nad bleščečimi šlemi. Nekaj hipov kasneje se prikaže papež Pij XII. visoko na nosilnici, ki jo nosijo rdeče oblečeni sediarji. Množica vzklika in ploska vsa navdušena, medtem ko Perosijev pevski zbor zapoje veličastno »Tu es Petrus« (»Ti si Peter«). Gledal sem v obraz sv. očetu pa se mi je zdelo, da njegove poteze izražajo nekaj čisto drugega kakor navdušenje množice. Kako naj bi to povedal? Mislim sem moral na Gospoda, ko je hodil po morskih valovih. Pijev obraz, poln resnobe, miline in dobrote, je nekako izginjal pod težko zlato tiaro. Dobrotljivo se je nagibal sedaj na levo, sedaj na desno stran in neprestano blagoslavljal klečečo množico. Samo papeža gledam in sem vesel, da morem poklekati in prejeti njegov blagoslov. Le v njega so uprte oči vseh, tako da komaj opazimo ostali del sijajnega spreveda, v katerem koraka 22 kardinalov s spremstvom ne vem koliko prelatov, predstojnikov cerkvenih redov, oficirjev plemiške garde in drugih dostojanstvenikov.

Po končani pristopni molitvi odide papež na prestol, ki je na evangelijski strani oltarja, kjer

ostane vso mašo s kratkim presledkom od Sanctusa do spreminjevanja, ko kleči na klečalniku pred oltarjem. Obdan je z bleščečo asistenco kardinalov pod rdečim baldahinom v zlatem pluvialu in s škofovsko mitro na glavi. Pa se mi vseeno zdi, ko ga gledam tako negibno sedečega, da je najsamotnejši mož na svetu. Vsa preteklost in vsa bodočnost, kakor je še v božjih rokah, sloni na ramenih tega tihega moža na prestolu. Krvavo preganjanje in stiska prve Cerkve, viharji srednjega veka in mračne dobe, ponosen dvig renesanse in mogočen razmah papeške oblasti, pa zopet dobe preganjanja in viharjev, ljubezni in sovraštva vse do danes in v bodoče, ko bo nekdo drugi sedel na prestolu, na katerem je danes Pij XII. in so bili pred njim Innocenci, Leonii, Gregoriji...

Oremus pro Pontifice, poje cerkveni zbor. Da, molimo za papeža, danes bolj ko kdaj koli, ko tako silna teža sloni na njegovih ramenih in ko se s toliko silovitostjo ločijo duhovi ob Petrovi skali. Ob usodi papeštva se v nekem smislu odloča usoda vsega človeštva. Zraven mene je nekaj francoskih redovnic bledeh obrazov, ki sklonjene kleče celo mašo in neprestano molijo, molijo, kakor da v Sikstini ni videti ničesar in ni nikogar kakor Gospod in one s svojimi dušami. Sijaj kardinalskih oblek in diplomatskih uniform ter blesek reflektorjev jih nič ne moti. Njih ozki obrazi so zbrani in mirni, kakor da so razvozlane skrivnost in doumele, v čem je rešitev današnje problematike kraljestva božjega

na zemlji. Samo da bi Bog bival med nami in v nas, tako molijo in verujejo, vse drugo nam bo navrženo.

Oh koncu maše je papež sam dal blagoslov, nakar se je zopet razvil sprevod po kapeli in po sosednih dvorinah, kjer so množice potrpežljivo vztrajale in čakale, da vidijo še enkrat svetega očeta in prejmejo njegov blagoslov.

V zvezi z obletnico kronanja pa so bile spominke slovesnosti po vseh rimskih cerkvah. Ker v Sikstovo kapelo more le prav malo ljudi, je bila v nedeljo, 8. marca, velika svečanost v lateranski baziliki, ki je škofijska cerkev rimskega škofa in papeža. Dopoldan je bila slovesna pontifikalna maša, popoldne pa zahvalni Te Deum in blagoslov. Obakrat je bila ogromna bazilika skoraj napolnjena vernega ljudstva.

Na obletnico kronanja so bili vsi papeški zavodi in ustanove okrašene s papeško zastavo. V rimskem časopisu so izšli izredno topli članki za to priložnost, iz česar se upravičeno sklepa, da so med Vatikanom in Kvirinalem zelo dobri odnosi. Pij XII. je med rimskim prebivalstvom tudi zato, ker je po rodu Rimljan jako priljubljen in izrazi ljudstvo vsako priložnost, da mu pokaže svojo naklonjenost. Tako je tudi akcija, da se srebrni škofovski jubilej sv. očeta praznuje s postavitvijo jubilejne cerkve v čast sv. Evgeniju, izzvala živahen odmev. Nabiralne akcije za novo cerkev so že v teku po vsej Italiji. Nova cerkev bo najbolj verjetno stala v kakem novem mestnem delu, vendar pa kraj dokončno še ni izbran. Tudi načrti za cerkev še niso izgotovljeni. Po mnenju nekaterih naj bi novi božji hram bil po svoji strukturi in obliki nekaj spomenik tudi izrednega časa, v katerem je nastal. Todá to ponazoriti bo zelo težka naloga.

Sport

21. nogometna nedelja:

Roma poražena, Venezia uspešna, Torino na vrhu

Enaindvajseta nogometna nedelja je bila polna presenečenj. Na sporedu je bila cela vrsta krepkih srečanj, ki so nas pričakovala s presenečljivimi izidi. Samo 9 tekem se imajo v prvenstvu A divizije do konca, vendar je položaj po večerajšnji nedelji še bolj zamotan kot je bil pred tednom. Na vrhu je še vedno Torino, ki vodi s 30 točkami. Pričakovali smo, da bo gladko odpravil enajstorico Neaplja, izid 5:3 pa je dovolj zgovoren: ni šlo tako lahko, čeprav je gostoval Napoli pri Torincih in čeprav je bilo to srečanje prvega s petnajstim. Zadnji dve nedelji je imel Torino pač srečo, da je igral proti Modeni in Napoliu, ki živoritara na repku razpredelnice in sta najresnejša kandidata za poslovitve iz razreda najboljših. Tako so si pridobili Torinci štiri točke in prevzeli vodstvo, na katerem pa najbrže ne bodo zdržali do konca.

Črna dan je bil včeraj za Romo, ki je gostovala v mestu najboljših strelcev, v Milanu. Proti klubu istega imena je morala kloniti z izidom 4:2. Prav tako se je zgodilo tudi v bivšem državnim prvaku Bologno, ki je gostovala v Triestu. Zdi se, da so se Triestinci spet znašli, saj so podjetni Bologni odvzeli kar obe točki in jo odpravili z 1:0. Zmaga je bila sicer tesna, vendar za Bologno hudo neprijetna. Posebno dobre volje so bili po večerajšnji tekmi tudi v Florenci. Gledalci, ki so opazovali, kako stiska Fiorentina proslule Ambrosiance, so bili nad igro domačih več kot navdušeni. Fiorentina je zabila kar 4 gole, Ambrosiana pa se je rešila z edinim faštnim zadetkom. Med tistimi, katerih se je držala smola, omenjamo še Genova, ki je morala z Atalanto samo remizirati.

Od vodilnih klubov so potrdili svoj sloves samo Benečani. Na lastnih tleh so odpravili Juventus

z 2:0. Pospravili so obe točki, preskočili Romo in se postavili tik za Torince. Podrobni izidi 21. kola po vrsti ali seste povratne nedelje so bili:

Florence: Fiorentina — Ambrosiana 4:1.
Rim: Lazio — Livorno 3:0.
Genova: Liguria — Modena 2:1.
Turin: Torino — Napoli 5:3.
Trieste: Triestina — Bologna 1:0.
Benetke: Venezia — Juventus 2:0.
Bergamo: Atalanta — Genova 0:0.
Milan: Milano — Roma 4:2.

Računajoč po točkah je vrstni red klubov B razreda naslednji: Bari 31, Padova 30, Novara 29, Vicenza 28, Brescia in Pescara 26, Spezia 24, Alessandria 23, Fanfulla 22, Pisa in Udine 20, Savona 18, Pro Patria, Siena in Prato 16, Fiumana 15, Reggiana 12, Lucchese 6.

Spezia: Spezia — Savona 3:0.
Alessandria: Bari — Alessandria 1:0.
Bustoarsizio: Prato — Propatria 2:1.
Pescara: Pescara — Vicenza 2:0.
Padova: Padova — Udinese 2:1.
Reggio: Fiumana — Reggiana 4:0.
Pisa: Pisa — Lucchese 1:0.
Lodi: Novara — Fanfulla 1:0.
Brescia: Brescia — Siena 2:1.

Računajoč po točkah, je vrstni red klubov B razreda naslednji: Bari 31, Padova 30, Novara 29, Vicenza 28, Brescia in Pescara 26, Spezia 24, Alessandria 23, Fanfulla 22, Pisa in Udine 20, Savona 18, Pro Patria, Siena in Prato 16, Fiumana 15, Reggiana 12, Lucchese 6.

Obisk pri Turidi Björnstad

Oslo, marca 1942.

Snežilo je, ko sva zavila s tovarišem v predmestje, da bi obiskala dekle, o kateri pravijo, da bo naslednica Sonje Henie. Govorila sva o slavni Sonji, katero je njena umetnost na ledu pripeljala iz hladne Norveške v »obljubljeno deželo« mladih deklet, v Hollywood k filmu. Sonja ne misli več na športno veselje, sedaj igra pri filmu in prepeva svojih mladih hčerkici. V Oslo pa se je pojavila deklica, tudi mlada in plavalas. Največja zabava so ji drsalke. Dan za dnem se uri in navdušuje gledalce s svojo ljubkostjo in poletom — s plesi na ledu, ki jih gledaš z istimi občutki, kakor da bi poslušal lepo glasbo. To je Turid, hči dobro sto-

ječega trgovca s cigarami in cigaretami, Helanda Björnstada.

»Tukaj mora biti,« je dejal tovariš in pokazal na izložbo, v kateri je bilo vse polno žlahtnih tobačnih izdelkov. Tudi nekaj revij »Turidinimi slikami« je bilo v izložbi.

Vstopila sva in pred nama je stala 15 letna nordijska umetnica na ledu. Prvi vtis je bil: ljubezniva, skromna, vitka in plavalas deklica. Nič se ni vznemirila, ko je zvedela, da sta prišla radovedna čenikarja na obisk. Nemoteno je stregla gostom in ko je bila trgovina prazna, sva prišla na vrsto z vprašanji.

»Morata razumeti, pri nas je vedno precej prometa,« je začela. Potem sva zvedela, da si

ljub prijatelj, ki mu je toliko dražji prav zato, ker je postal človek.

Jezus je res ostal sam tudi v duhu. Njegova uboga človeška narava se je ob misli na bližnje trpljenje zmedla.

Občutiti je moral vse človeško gorje in med njim najhujše: strah, grozo pred telesnim trpljenjem, odpor šibkega mesa, ki beži pred očičujočo muko, ki se upira ko se odvrča od zemlje.

Njegova bridkost je bila tolika da je dvakrat vstal in šel k učencem, hotel slišati njihovo besedo, da bi pregnala tesnobo grozotne osamelosti, a obakrat jih je našel speče.

»O,« je rekel neskončno žalostno, »ali niste mogli eno samo uro čuti z menoj?«

Ko pa je videl njihove uboge obraze, vse utrujene in potrte še od večernega vznemirjenja, so se mu smilili. V njihovi šibkosti je videl očise svoje človeške šibkosti, ob kateri se je tresel, in jih je zapustil z besedami:

»Le epite, revčki: duh je sicer voljan, a meso je slabo.«

In se je vrnil in je epet molil.

Marko Adonij je hotel iti da bi ga potolažil, a si ni upal.

Polagoma se je zdelo, da se je Jezusov ehujšani obraz zamaknil v še hujše premišljevanje kakor o telesnem trpljenju. Videl je prihodnost in razvoj svojega dela in kakor v nevihti mu je drhtelo srce. Življenje po njegovi besedi in trpljenju odrešenega človeštva ga je potrla do obupne žalosti. Poplava krvi, sovraštva, morjenja je še zmagoslavno pustošila svet. Človek, ubogo bitje, najmanjši bog obdarjen s svobodo, katerega obupno revščino in žalostno slabost je čutil, se ob zgledu, ki mu ga je dal, ni ničesar naučil in ničesar tudi iz njegovih besed. Nadaljeval je s svojo podlostjo in prešel iz zatiranca v satansko drznost zatirate-

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

»Predstave od delavnikov od 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih od 10.30, 14.30, 16.30, in 19.30«

Film vztrajnosti in iskrene ljubezni

SANCTA MARIA

Amadeo Nazzari, Conchita Montes, Armando Falconi, Germana Paolieri

KINO UNION - TEL. 22-23

Ljovni spored

Poročno potovanje Cecilija Parker Erik Linder

Ponare evalci James Newell — Radi velike dožive obeh filmov popo danška predstava točno ob 18. uri

KINO SLOGA - TEL. 22-30

Globoka filmska drama. Ena največjih sedobnih filmskih umetnin.

Prva žena

Laurence Oliver, Jean Fontaine, George Sanders

Radi izredne dolžine filma predstave v 6 etrikh in nedeljo ob 14, 16 in 18.15 uri!

KINO MATICA - TEL. 42-43

je Turid Helland-Björnstad priborila že trikrat norveško drsalno prvenstvo, dvakrat pa je bila prva tudi na prireditvi, pri kateri so sodelovale vse nordijske tekmovalke. Na steni ima več fotografij s teh tekem. Kdo bi ji zameril? Drsanje je njen svet, starši pa so tudi veseli njenih prvih uspehov.

Čeprav je Turid še mlada, vendar pripoveduje o dolgoletnem treningu. Skoraj deset let — ali točneje deset dolgih zim so ji drsalke najljubše razvedrilo. Kot 12letno punčko so jo vzeli prvič s seboj na mednarodne drsalne tekme. Takrat v Pragi je imela precej tremen, vendar so ji prisodili v prostem drsanju tretje mesto.

»Pri kom ste se učili?«

»Imela sem res dobro učiteljico. To je bila moja sestra Gerda. Pred menoj je bila tri leta po vrsti norveška prvakinja.«

»Za zahvalo ste jo spodrinili s prvega mesta,« sem pripomnil, Turid pa se je zamejala in na ličih vedrega obraza sta se pojavili dve prikupni jameci. Njena sestra je sedaj učiteljica drsanja, Turid pa hodi že v višjo šolo, k samemu Karlu Schäferju na Dunaj. Mimogrede povedano: Schäfer jo prištevata med svoje najnadarnejše učence in ji obeta še lepo bodočnost.

Za Turid drsanje ni več zabava, temveč nekaj resnega, kar je tesno povezano z njenimi življenjskimi cilji. V zimskih mesecih je v Schäferjevi šoli, poleti pa zahaja najrajši na očetovo posestvo, kjer je dovolj priložnosti za gimnastiko na prostem in za vodne športe. — Turid je tudi navdušena plavalca in se že zdaj veseli na vroče dni, ko bo ledeno igrišče zamenjala s tekočino.

Med tem se je tudi oče Björnstad vmešal v naš pogovor. »Tudi moj oče je dober trener, ostro oko ima za napake,« je dejala Turid. Oče pa se je naemehnil: »Saj je še tako mlada. Vedno jo moram spremljati.«

Torej ste kot oče neke vrste menedžer svoje hčerke? Oba za polico sta se spogledala in pritrtila. »Da, da, lahko bi tako rekli. Skrbno bdim nad treningom svoje hčerke.«

»In vaša gospa mati?«

»Nekdaj je rada nastopala v drsanju v dvoje, sedaj pa je prepuстила to stvar moji sestri in meni,« je odgovorila Turid.

Naprej jih nisva hotela motiti. Ko sva se vračala nama je bilo eno jasno: oče trener, mati tekmovalka, obe hčerki prvakinji... bo že res, da sva spoznala deklico, o kateri bodo nekoč prav toliko pisali, kakor o slavni Sonji Henie.

Sport v kratkem

Mitič in Palada sta se po neuspehu, katerega sta doživela pred tednom v Stockholmu, zaustavila še v Kopenhagenu. Tu sta popravila vse, kar sta nedavno pokvarila. Čeprav eta tudi v Kopenhagenu igrala v zaprtih prostorih, sta dosegla pomembni zmagi nad danskimi teniškim prvaki.

Mitič je zmagal s 6:2, 6:1.

Palada pa s 6:2, 6:3.

Rot-Weiss, ki je nastopil včeraj v berlinski športni palači, je premagal v hokeju na ledu moštvo Brandenburga z 8:1.

Na ženskem atletskem mitingu v Monakovem je postavila Gisela Mauermayer odličien rezultat v suvanju krogle, 12,68 m. Tudi ostali izidi so bili na prireditvi, ki je bila v zaprtih prostorih, dobri.

Italija — Nemčija v hokeju na ledu. V soboto, 28. t. m. bodo nastopili v Milanu Nemci in Italijani v meddržavni tekmi v hokeju na ledu. Ob tej priliki bodo nastopili v milanskem zimskem stadionu tudi nemški drsalni prvaki.

Velikonočno srečanje med italijanskim prvakom Musino in nemškim boksarjem Vogtom bo pokazalo, kdo je trenutno najboljši boksar v Evropi. Oba kandidata eta podpisala pogodbo in se obvezala za odločilni nastop 5. aprila v Berlinu. Tekma bo trajala 12 krogov.

Francesco Perri

92

Neznani učenec

Zgodovinski roman iz Kristusovih časov. Prevedel dr. Joža Lovrenčič

16.

Bila je že pozna noč.

V mestu je bilo še zelo živahno. Z vseh hišnih plosčadi so se svetile luči in vsakotoliko so se erečevale rimske vojaške straže, ki so krožile po ulicah, da bi vzdrževale red.

Jezus je z učenci zavil na eno tistih strmih poti s stopnicami, ki so vodile iz zgornjega mesta, kjer je bila hiša Marka Adonija, odšel iz Jeruzalema in krenil kakor navadno na pot, po kateri je hodil v Betanijo.

Marko Adonij, ki je nekoliko okleval, je šel potem daleč za njimi. Bil je nemiren, ker je bil Jezusov obraz preveč žalosten in so bili učenci preveč potrti. In potem je še mislil na Juda in njegov beg, ko je odšel pred drugimi. Ta prenapetež, ki je onkrat njega skušal umoriti, je mogoče ekoval zdaj kaj proti Jezusu.

Ko je tako šel v nekoliko oddaljenosti za malim spremstvom, je videl, da so se ustavili, ko so prišli v Cedroneko dolino. Jezus je pogledal okoli sebe in namesto da bi kakor navadno šel po poti, ki je vodila v Betanijo, je krenil proti vrtu, ki se je razprostiral med to cesto in jerihonsko in se je v njem med drevjem belila neka hiša. Bila je etiskalnica za olje.

Vrt je obdajala kamnita ograda in je bil ves v enci velikih oljk, ki so se ob skoraj polni luni lesketale kakor erbebo.

Marko je videl, da je odšel Jezus z učenci pod oljke in izginil. Tudi on je šel čez prelaz pri ogradi

di in previdno dalje. Veeokoli je vladala popolna tišina, ki jo je motilo kvečemu rahlo cvrčanje kake kobilice. Po pobočjih so ob taboriščih goreli ognji in tu in tam je kdo ubiral kinor, kaldejske svirel.

Ko je Marko tako oprezno šel med drevesi dalje, je videl, da se je Jezus ločil od svojih učencev in vzel tri s seboj — Petra in oba Zebedejeva sinova, s katerimi je krenil v gornji del vrta. Potem je pustil tudi te in sam stopil na majhno, skoraj povsem odprto planoto. Sredi te, ki je bila nekako gumno, je ležal velik mlinski kamen in Jezus se je zgrudil ob njem kakor pred oltarjem na kolena, se potem z gornjim telesom vzravnil in v neskončni zapuščenosti gledal v nebo, kakor je imel navado, ko je molil.

Marko je zadržal dih in se skril za deblo ob robu planote in ga ves preplašen opazoval.

Jezus se je tako epremenil, da bi ga skoraj ne poznal. Vse njegov čar je popolnoma izginil. Njegov obraz, tisti lepi obraz pregnanega vojvoda, ki je dobival ob uri molitve nadnaravni žar, je bil ehujšan in od potrtosti in od bridke vznemirjenosti skoraj spačen. Vse njegovo telo je drhtelo. Vzdihoval je, sklepal obupno roke na kolnih in čisto strt šepetal: »Oče, usmili se me, naj gre ta kelih mimo mene...«

»Kako je mogoča taka sprememba?« se je vprašal Marko, ki ga je dušilo v grlu. Spominjal je se njegovega obraza, kako je bil ob krstu v Jordanu pod oblaki vse svetel, kako mil je bil ono noč, ki jo je preživel z njim med gorami ob Mrtvem morju, in kako poln je bil nadnaravne žalosti na jezeru, ko ga je videl hoditi po gladini vode.

Kaj mu je ostalo od vse lepote in vsega čara? Bilo je, kakor bi vse, kar je bilo v njem čudežnega, izginilo kakor rožnata svetloba zahajajočega sonca z gorskih vrhov in da je zdaj namesto Boga človeka pred njim samo človek, ves beden in trepet,

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET. RISAL F. GODEC

4.

Iz vse šentjakobske župnije so se ondi zbrali pobožni župljani Tudi iz obližja, kakor iz Sv. Martina, iz Rožka, iz Sv. Ilja, iz Bilčevsi, iz Sveč, iz Podgorja in še iz več drugih župnij in vasi je bilo došlo mnogo vernega ljudstva v starih oblačilih. Celo z visokih gora, kakor z Golice, Roščice in Huma so prišli pastirji k službi božji v cerkev sv. Petra v Rožni dolini. S svojimi dolgokrajnimi pastirskimi klobuki in dolgimi gorskimi palicami so se ločili od drugih.

5.

V tistih časih so živeli ljudje kaj pobožno. Molili so radi in ni bilo nedelje ne praznika, da ne bi bil šel vsak župljan, moški ali ženska, k sveti maši. Tudi na ta dan je lepa cerkev pri sv. Petru sprejela vase vse, kar je vrelo vernega slovenskega ljudstva okrog nje. Pod visokimi oboki cerkvice je kipela vroča molitev ljudstva, naj ga Bog varuje šibe kuge, lakote in vojske, posebno pa vpada Turkov v deželo.

6.

Po bregu k cerkvi pa si videl korakati še sivolase starčke z odkrito glavo. Upirali so se na grčave palice in pomenkovaje se o sedanjih časih stopali k božjemu hramu. Za njimi so šli mlajši moški in fantje tiho in mirno, kakor da bi si ne upali govoriti spričo starejših, izkušenih mož. Poslušali so njihove zgodbe iz davnih dni in občudovali njihovo modrost, hvalo preteklosti in mislili na bodočnost.

POMLADITE

se ob pogledu na lepo negovan vrt!

V to svrhu Vam nudi vse potrebno orodje: drevne in trsne škarje, cepilne nože, brizgalne za drevje in cvetje, zalivalke, kosilnice za rušo, žice, mreže za pesek, žične mreže za ograje, razpršilce, motike, lopate, železne grablje, samokolnice itd.

Železnina FR. STUPICA

LJUBLJANA — Gospodarska cesta 1

Mali oglasi

Pouk

Kot inštruktorja

za sina tretješolca iščem akademika ali brezposelnega profesorja. Naslov v upr. »Slov. št. 1774. b

Sobe

Oddajo:

Sostanovalca

takoj sprejemem v čedno sobo s posebnim vhomom. Bonač, Vidovdanska 1. s

Istejo:

Dva gospoda

solidna in skromna iščeta sobo s 1. aprilom. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestna 1775.«

Prodamo

Cvetje, sadje

po najnižji ceni se dobi pri Balohu, Kolodvorska 18, dvorišče; tel. 59-66.

Kuhinjsko opravo

rabljeno - mosko kolo - straniščno školjko - mosko črno obleko prodam. Naslov v upravi »Slov.« spod štev. 1776. 1

Objave

Zgubila se je

zlata zapestnica. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi v slaščičarni Novotny, Gospodarska cesta 2.

Službe

Dobe:

Hlapca

za kmečka dela takoj sprejemem. Martinec, Trnovski pristan 20. b

Berite

Slovenca

in oglašujte v njem!

Združenje brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani sporoča predušno vest, da nas je za vedno zapustil gospod

Franc Zajc star.

brivski mojster, večkratni predsednik ter časten član Združenja

Blagega in spoštovanega tovariša spremimo k zadnjemu počitku v torek, 24. marca 1942, ob 4 pop. z Žal, iz kapelice sv. Jakoba na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, 23. marca 1942.

Uprava združenja brivcev, frizerjev in kozmetikov v Ljubljani

Za vedno nas je zapustila po dolgi, mučni bolezni, v starosti 27 let, naša ljubljena žena, mama, sestra, teta itd., gospa

Marija Rihar

žena posestnika

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 25. marca 1942, iz hiše žalosti, Dobrova št. 31, na farno pokopališče na Dobrovi.

Dobrova pri Lj., 23. marca 1942.

Jernej, mož; Janez in Marica, otroka; in ostalo sorodstvo.

Božja Previdnost, ki v nebesih in na zemlji vse najmodreje urejuje, je naši srčno ljubljani, lepo pripravljeni

Milki Porentovi

po dolgem, vdanem trpljenju v nedeljo ob 11. uri zvečer odzela dihi in ji dala večno življenje.

Telo blage pokojnice leži do 24. t. m. do opoldne na domu, Hradeckega cesta 5, k počitku jo spremimo istega dne ob pol petih iz kapele sv. Andreja k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica bo darovana v soboto 28. marca ob pol osmih v cerkvi sv. Jakoba. - Prosimo za rajno darov krščanske ljubezni.

V Ljubljani, dne 22. marca 1942.

Marija, mati; Frančišek, Viktor, brata; Marija Ana, sestra.

Brez posebnega obvestila

Globoko potrjeni sporočamo žalostno vest, da je dne 21. marca t. l. ob 5 popoldne po težki in mučni bolezni zatisnil svoje blage oči, gospod

Hubert Leiler

župnik in kurat na Golniku

Pogreb ljubljene pokojnika bo v sredo, dne 25. t. m. ob 4 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Nikolaja k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica za pokojnim bo v frančiškanski cerkvi Mar. Oznanenja v četrtek, dne 26. marca ob 8 zjutraj.

Ljubljana, 23. marca 1942.

Žalujejo: Francé, brat; Ivanka por. Kordon, sestra, Mila, svakinja in ostalo sorodstvo

Ali

ste že naročeni na

Slovenca

?

Vsak

naročnik zavarovan

Službe

Istejo:

Komercialist

vešč sodobnega knjigovodstva, sestavljanja in analiziranja bilanc, racionalizacije poslovanja ter ostalih komercialnih poslov — išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod štev. 1500-1773. a

Kurir

2951

DRVA
PREMOG
IVSCHUMI
GOLENIŠKA
CESTA

Električna zadruga v Šiški v likvid.

sporoča tužno vest, da je umrl njen dolgoletni član nadzornega odbora, gospod

Franc Zajc star.

brivski mojster in posestnik

Na zadnji poti ga homo spremili v torek, dne 24. marca 1942, ob štirih popoldne z Žal, iz kapelice sv. Jakoba k Sv. Križu. Dragega tovariša-sodelavca bomo ohranili v hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 23. marca 1942

Dotrpel je v 67. letu starosti, naš nepozabni oče, stari oče, stric in tast, gospod

Franc Zajc star.

brivski mojster, častni član Združenja brivcev in lasničarjev ter posestnik

Pogreb blagega pokojnika bo v torek, dne 24. marca 1942, ob 4 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Jakoba, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica bo v petek, 27. marca ob 7, v župni cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

Ljubljana, dne 22. marca 1942

Žalujejo družine Zajc-Stante in ostalo sorodstvo

Tužnim srcem naznanjamo, da nas je včeraj zapustil naš predobri, zlati oče, stari oče, tast, brat in stric, gospod

Josip Jermol

železniški uradnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 24. marca 1942, ob pol štirih popoldne z Žal, iz kapele sv. Jožefa k Sv. Križu.

Ljubljana — Zagreb — Livno, dne 23. marca 1942.

Žalujejo rodbine:

Jermol, Štrus, Vučnik, Popovič